

QORTI TAL-APPELL

IMĦALLFIN

**S.T.O. PRIM IMĦALLEF MARK CHETCUTI
ONOR. IMĦALLEF GIANNINO CARUANA DEMAJO
ONOR. IMĦALLEF ANTHONY ELLUL**

Seduta ta' nhar l-Erbgħa, 29 ta' Marzu, 2023.

Numru 1

Rikors numru 696/11/2 JZM

John Abela, Emanuel Abela u Anthony Abela u b'digriet tas-6 ta' Lulju 2022 l-atti ta' Emanuel Abela ġew trasfużi f'isem martu Frances Abela

v.

**Doris Abela u Central Cement Limited (C6108)
u b'digriet mogħti fl-20 ta' Ottubru 2015 George Abela, Jesmond Abela
bħala prokuratur tal-assenti oħtu Francesca mart Carmelo sive Charles
Gatt, Mariella mart Raymond Sant u Nathalie Abela, ulied Carmelo Abela,
ġew awtorizzati jintervjenu fil-kawża *in statu et terminis* u b'digriet tal-1
ta' Ġunju 2022 Dr. Sharon Calleja bdiet tidher f'isem Frances Gatt u
b'digriet tat-22 ta' Ġunju 2022 l-atti ta' George Abela ġew trasfużi f'isem
Maria Anna sive Mary Anne Abela**

1. L-atturi flimkien ma' ħuhom, il-mejjet Alfred Abela, kienu jaħdmu flimkien bħala burdnara u *haulage contractors* u kellhom kwoti ndaqs f'soċjetà bl-isem CAEJA Abela Bros Limited. L-atturi jgħidu li flimkien ma' ħuhom kien iddeċidew li jakkwista ishma fis-soċjetà Central Cement

Limited (C6108) u li bi qbil bejniethom dwar l-ishma kienu ġew registrati f'isem Alfred Abela bl-intendiment li dawn l-ishma kienu jappartjenu *pro diviso* u f'numru indaqqs lill-aħwa kollha. Alfred Abela ġie nieqes fit-23 ta' Jannar 2006 u ħalla b'ħala eredi universali tiegħu lil martu l-konvenuta Doris Abela. L-atturi jgħidu li minkejja li l-konvenuta Doris Abela oriġinarjment irrispettat il-ftehim li kellhom ma' ħuhom fir-rigward tal-ishma f'Central Cement Limited sussegwentement bdiet tinsisti li dawn l-ishma kienu jappartjenu biss lilha u rrifjutat li tassenja lilhom personalment l-ishma li jgħidu li huma tagħhom.

2. Huma talbu għalhekk lill-Qorti sabiex:

“1. Tiddikjara illi sitt mija u disghin (690) mid-disa` mija u ghoxrin (920) sehem Ordinarju “D” fil-kumpanija Central Cement Limited (C6108) detenuti mill-istess konvenuta kif hawn spjegat u hamest elef tliet mija u ghaxar (5310) sehem mis-sebat elef u tmenin (7080) sehem Ordinarju “E” ukoll fil-kumpanija Central Cement Limited (C6108), gew mehuda ossia sottoskritti mill-imsemmi Alfred Abela, fl-isem u fl-interess ta` kull wiehed mill-atturi odjerni Emanuel, John u Anthony, ahwa Abela u dan fi kwoti ossia f`numru ndaqqs ghal kull wiehed mill-imsemmija atturi u l-istess Alfred Abela, u li ghalhekk, ghad illi l-imsemmija ishma kienu qabel registrati f`isem Alfred Abela u llum jinsabu rregistrati f`isem l-imsemmija konvenuta, kull wiehed mill-atturi huwa l-propjetarju ta` mitejn u tletin (230) mid-disa` mija u ghoxrin (920) sehem Ordinarju “D” fil-kumpanija Central Cement Limited (C6108) detenuti mill-istess konvenuta u kif ukoll, li kull wiehed mill-atturi huwa l-propjetarju ta` elf seba` mija u sebghin (1770) sehem mis-sebat elef u tmenin (7080) sehem Ordinarju “E” ukoll fil-kumpanija Central Cement Limited (C6108) detenuti mill-istess konvenuta;

2. Tordna u tiddikjara illi dak eventwalment ordnat minn dina l-Onorabbli Qorti kif mitlub fit-talba precedenti jkollu sehh u effett bis-sahha tal-istess eventwali sentenza u minghajr il-htiega ta` trasferiment ulterjuri mill-imsemmija konvenuta lid-diversi atturi, jew altrimenti tordna lill-konvenuta sabiex tersaq ghall-ezekuzzjoni ossia ffirmar skrittura ta` assenjazzjoni tal-ishma kif ordnat fl-ewwel talba minghajr hlas lilha ta` ebda korrispettiv, liema skrittura tigi redatta min-Nutar nominat appozitament minn dina l-istess Qorti, u ffirmata bix-

xhieda tal-istess Nutar u tinnomina kuraturi sabiex jirraprezentaw l-eventwali kontumaci;

3. Tordna lis-socjeta` konvenuta sabiex taghti sehħ u għarfien lil dak eventwalment ordnat minn dina l-Onorabbli Qorti kif mitluba fit-talba precedenti billi, mingħajr il-htiega ta` formalita` ulterjuri u mingħajr ma jigu applikati fir-rigward tal-istess assenjazzjoni dawk l-Artikoli tal-Istat tal-kumpanija illi jirregolaw it-trasferiment tal-ishma, tirregistra bhala azzjonisti tagħha, fil-kotba u d-dokumenti mizmuma minnha skont il-Ligi, lil kull wiehed mill-atturi bhala l-propjetarji tal-ishma ddikjarati bhala li jappartjenu lill-istess atturi rispettivament kif mitlub fit-talba precedenti, jew altrimenti assenjati rispettivament lilhom bis-sahha tal-iskrittura ta` assenjazzjoni eventwalment ezegwita, skont il-kaz;

4. Tiddikjara illi d-dividends imhallsa mill-imsemmija socjeta` konvenuta lill-istess konvenuta Doris Abela u li ma gewx divizi minnha mal-atturi l-oħra, messhom, inkwantu għal kwart diviz tal-istess dividends, thallsu mill-istess konvenuta Doris Abela lil kull wiehed mill-atturi;

5. Tillikwida d-dividends imhallsa mill-istess socjeta` konvenuta lill-istess konvenuta wara Jannar 2005 u li ma gewx minnha divizi mal-atturi;

6. Tordna lill-istess konvenuta thallas lil kull wiehed mill-atturi dik is-somma rapprezentanti kwart mid-dividends likwidati skont kif mitlub fit-talba precedenti, bl-imghax mahdum fuq id-diversi pagamenti hekk imhallsa lill-konvenuta mid-diversi dati tal-istess pagamenti, sad-data tal-hlas effettiv.

Bl-ispejjez komprizi dawk tal-ittra gudizzjarja tas-27 ta` Lulju 2010, tal-mandat ta` inibizzjoni numru 768/2011 mahrug fit-30 ta` Gunju 2011, kontra l-konvenuta illi hija minn issa ingunta għas-subizzjoni.”

3. Central Cement Limited eċċepiet, *inter alia*, li sal-mument tal-inkorporazzjoni tas-soċjetà konvenuta l-ishma li jissemmew fir-rikors ġuramentat tal-atturi kienu dejjem irregistrati f'isem Alfred Abela, li hija qatt ma kienet a konjizzjoni tal-allegat ftehim bejn l-aħwa Abela u infatti wara l-mewt ta' Alfred Abela l-ishma rregistrati f'ismu ġew trasferiti *per successione* f'isem l-eredi tiegħu wara talba magħmula minnha min-Nutar Nicholas Vella u li hija tirrimetti ruħha għall-gudizzju tal-Qorti peress li hija

għal kollox estranea għall-kontestazzjoni ta' bejn l-atturi u l-konvenuta Doris Abela u m'għandha tbat i-ebda spejjeż in konnessjoni ma' dawn il-proċeduri, lanqas l-ispejjeż tagħha.

4. Doris Abela eċċepiet, *inter alia*, li qatt ma kien hemm xi qbil bejn l-atturi u Alfred Abela biex huwa jixtri xi ishma fis-soċjetà Central Cement Limited a nom tagħhom u dawn l-ishma kienu nextraw unikament f'isem u fl-interess ta' Alfred Abela u tal-komunjoni tal-akkwisti flimkien li kellu magħha u mhux f'isem ħutu l-atturi, li Alfred Abela qatt ma ffirmat dikjarazzjoni annessa mar-rikors ġuramentat u mmarkata bħala Dok B jew ebda dikjarazzjoni oħra favur l-atturi peress li l-ishma akkwistahom u żammhom fl-interess tiegħu u tal-komunjoni tal-akkwisti ta' bejniethom, li t-talbiet attriċi huma improponibbli stante li l-atturi mhumiex il-werrieta jew legittimarji ta' Alfred Abela, li m'għandu jkun hemm l-ebda diviżjoni tal-ishma favur l-atturi u li m'għandu jkun hemm l-ebda likwidazzjoni a favur tal-atturi ta' kwalsiasi somma referibbli għal *dividends* li jirrigwardaw l-istess ishma.

5. FI-20 ta' Ottubru 2015 il-Qorti awtorizzat lil George Abela, Jesmond Abela bħala prokuratur tal-assenti oħtu Francesca mart Carmelo sive Charles Gatt, Mariella mart Raymond Sant u Nathalie Abela, ulied Carmelo Abela jintervjenu fil-kawża *in statu et terminis*. Dan wara li ppremettew li George Abela, Francesca Gatt u d-defunt Carmelo Abela

huma wlied Emanuel Abela, li jiġi missier l-atturi u d-defunt Alfred Abela, u n-negozju ta' ġarr ta' *cement* kien ġie mibdi minn Emanuel Abela u għalhekk jappartjeni lill-eredità tal-istess Emanuel Abela.

6. Bis-sentenza tal-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili tal-27 ta' Ġunju 2017 ġie deċiż hekk:

“Għar-ragunijiet kollha premessi, il-Qorti qeghda tipprovdi dwar it-talbiet tal-atturi u dwar l-eccezzjonijiet tal-konvenuti billi taqta` u tiddeciedi hekk :-

Tilqa` l-eccezzjonijiet tal-konvenuta Central Cement Limited.

Tichad il-hames eccezzjoni tal-konvenuta Doris Abela.

Tichad l-eccezzjonijiet l-oħra tal-konvenuta Doris Abela.

Tilqa` l-ewwel, it-tieni, it-tielet u r-raba` talbiet tal-atturi kif dedotti.

Tilqa` l-hames talba tal-atturi billi tillikwida d-dividends li thallsu mill-kumpannija konvenuta sat-2 ta` Awissu 2016 lill-konvenuta Doris Abela fl-ammont ta` mija wiehed u sebghin elf Ewro (€171,000).

Tilqa` s-sitt talba tal-atturi, billi tordna lill-konvenuta Doris Abela sabiex thallas lil kull wiehed mill-atturi l-ammont ta` tnejn u erbghin elf seba` mija u hamsin Ewro (€42,750), liema ammont jirrappreżenta a favur ta` kull attur il-kwart tad-dividends hekk likwidati, bl-imghax legali kif mitlub mill-atturi, sad-data tal-effettiv pagament.

Tordna wkoll lill-konvenuta Doris Abela sabiex thallas lil kull wiehed mill-atturi l-kwart ta` dividends oħra li setghet thallset minn Central Cement Limited għar-rigward tal-ishma in kwistjoni wara t-2 ta` Awissu 2016, bl-imghax legali b`effett mil-lum sad-data tal-effettiv pagament.

Tordna lill-konvenuta Doris Abela sabiex thallas l-ispejjez tagħha, dawk tal-atturi u dawk tal-konvenuta Central Cement Limited, inkluzi dawk tal-ittra ufficjali tas-27 ta` Lulju 2010 u dawk tar-rikors għall-hrug ta` mandat ta` inibizzjoni numru 768/2011.

Tordna lill-intervenuti fil-kawza sabiex ihallsu l-ispejjez tagħhom.”

7. Doris Abela ppreżentat ir-rikors tal-appell tagħha fl-14 ta' Lulju 2017 permezz ta' liema talbet lil din il-Qorti sabiex tirrevoka u tannulla s-

sentenza appellata u konsegwentement tgħaddi sabiex tiċhad it-talbiet kollha li rressqu l-atturi u tilqa' l-eċċezzjonijiet tagħha, filwaqt li tiddikjara li l-intervenuti fil-kawża m'għandhom l-ebda interess ġuridiku fil-mertu ta' dawn il-proċeduri in konnessjoni ma' dak pretiż minnhom, bl-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri kontra l-atturi in konnessjoni mat-talbiet imressqin minnhom u kontra l-intervenuti in konnessjoni mat-talbiet u pretensjonijiet li dawn rressqu.

8. L-intervenuti fil-kawża ppreżentaw ir-risposta tal-appell tagħhom fis-26 ta' Lulju 2017 permezz ta' liema ssottomettew li l-appell ta' Doris Abela fir-rigward tagħhom għandu jiġi miċhud, bl-ispejjeż kontra tagħha.

9. Emanuel Abela ppreżenta r-risposta tal-appell tiegħu fit-8 ta' Awwissu 2017 permezz ta' liema talbet lil din il-Qorti sabiex tiċhad l-appell ta' Doris Abela u tikkonferma s-sentenza appellata, bl-ispejjeż.

10. John u Anthony Abela ppreżentaw ir-risposta tal-appell tagħhom flimkien ma' appell incidental fid-9 ta' Awwissu 2017 permezz ta' liema talbu lil din il-Qorti sabiex filwaqt li tiċhad l-appell ta' Doris Abela tirrifirma s-sentenza appellata billi tirrevokaha in kwantu laqgħet mingħajr modifika, limitazzjoni jew skjariment it-tieni talba attriċi u minflok tilqa' in parte t-tieni talba billi tordna li dak li ordnat l-Ewwel Qorti fl-ewwel talba jkollu jsejnh u effett bis-saħħa tal-istess eventwali sentenza u mingħajr il-

ħtieġa ta' trasferimenti ulterjuri minn Doris Abela lid-diversi atturi u tiddikjara li m'hemmx lok li tordna lill-konvenuta appellanti sabiex tersaq għall-eżekuzzjoni ossia ffirmar ta' skrittura ta' assenjazzjoni tal-ishma kif ordnat fl-ewwel talba mingħajr ħlas lilha ta' ebda korrissettiv, liema skrittura tiġi redatta minn Nutar nominat appożitament minn din il-Qorti, u ffirmata bix-xhieda tal-istess Nutar u tinnomina kuraturi sabiex jirrapreżentaw l-eventwali kontumaċi, bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-appellanti.

Ikkonsidrat;

L-Ewwel Aggravju

11. Permezz tal-ewwel aggravju tagħha l-konvenuta appellanti tilmenta li l-Ewwel Qorti għamlet apprezzament żbaljat tal-provi u tal-fatti mressqa quddiemha, skartat konkluzjonijiet tal-espert maħtur minnha li ma kellhomx jiġu skartati u erronjament ikkonkludiet li l-atturi ssodisfaw l-oneru tal-prova li kien jinkombi fuqhom. Tilmenta li l-Ewwel Qorti naqset milli tieġu konjizzjoni ta' diversi diskrepanzi fix-xhieda ta' Godwin Falzon u John Abela u kkonkludiet li l-mandat kien jeżisti minkejja numru ta' kontradizzjonijiet, dubji u provi kontrarji. Skont l-appellanti l-Ewwel Qorti injorat is-segventi kontradizzjonijiet: (i) fir-rikors ġuramentat l-atturi jgħidu li l-ishma kienu ġew reġistrati f'isem Alfred Abela biss mentri Godwin

Falzon xehed quddiem il-Qorti fis-sens li Alfred Abela kien għamel żball meta xtara l-ishma f'ismu biss; (ii) John Abela ammetta waqt il-kontroeżami tiegħu fis-27 ta' Novembru 2014 li qatt ma kienet saret diskussjoni dwar l-ishma bejn l-aħwa qabel ma dawn ġew akkwistati u għalhekk dan jikkonferma li fil-mument meta akkwista l-ishma Alfred Abela ma kienx ingħata prokura jew struzzjoni dwar l-istess minn ħutu l-atturi; (iii) Godwin Falzon ikkontradixxa lilu nnifsu meta xehed li kien qal lil Alfred Abela li ma setax jikteb lil Centra Cement Limited biex jitlobhom idawru l-ishma fuq isem ħutu iżda mbagħad sussegwentement produċa ittra li jgħid li kien bagħat lil Central Cement Limited f'dan is-sens u żżid li din l-ittra lanqas biss tagħmel referenza għad-dikjarazzjoni li allegatament kienet ġiet iffirmata minn Alfred Abela; u (iv) hemm diversi inkonsistenzi dwar meta allegatament saret l-iskrittura msemmija.

12. L-appellanta tilmenta li l-Ewwel Qorti skartat il-konklużjonijiet tal-espert kalligrafu minħabba apprezzament żbaljat tal-fatti u tal-provi li wassluha biex tikkonkludi li din l-iskrittura kien saret fis-snin tmenin u mhux fl-2006, u nrorat il-fatt li l-espert xehed li rrispettivament minn meta kienet saret il-firma xorta waħda kienet turi sinjali ta' firma falza. Tgħid li l-espert kalligrafu preżenta rapport dettaljat fejn wera x'kienu d-diversi diskrepanzi bejn il-firem veri ta' Alfred Abela u l-allegata firma fuq id-dikjarazzjoni in kwistjoni. Targumenta li l-espert kalligrafu ma llimitax ruħu li jikkonsidra biss il-firem li saru minn Alfred Abela lejn is-sena 2006

iżda ħa in konsiderazzjoni wkoll forma tal-1984 u baqa' jikkonferma li l-firma xorta waħda ma dehritx ġenwina. Targumenta li fir-rikors promotur ingħad li din l-iskrittura kienet saret xi żmien qabel ma' miet Alfred Abela u li fl-ewwel xhieda mogħtija minn Godwin Falzon fit-12 ta' Marzu 2012 huwa wkoll kien sostna li din l-iskrittura kienet saret fl-2006, tant illi kien speċifika li l-iskrittura kienet saret fid-9 ta' Jannar li bħala jum kien it-Tnejn, u fil-fatt id-9 ta' Jannar 2006 kien il-jum tat-Tnejn, u kien biss wara li l-espert kalligrafu espleta l-inkarigu tiegħu li Falzon biddel il-verżjoni tiegħu u sostna li din kienet saret fl-1986. Iżżid li Emanuel Abela xehed li huwa ma kienx jaf bl-iskrittura, għalkemm qabel kien xehed li din l-iskrittura kienet saret xi għaxar snin wara li ġiet iffurmata l-kumpanija fl-1982. Iżżid li barra minn hekk iż-żewġ dikjarazzjonijiet u ċjoè dik annessa mar-rikors promotur u dik esebita minn Godwin Falzon, li suppost kienu identiċi għaliex kienu l-orijinal u l-kopja tagħha lanqas biss kienu jikkombaċaw.

13. L-appellanti tilmenta wkoll li l-Ewwel Qorti kienet żbaljata meta kkonsidrat li hija ma kinitx konsistenti fix-xhieda tagħha, u dan għaliex għamlet interpretazzjoni żbaljata ta' dak li xehdet dwar il-flus li intużaw biex inxtraw l-ishma in kwistjoni, u żżid li mix-xhieda tagħha jirriżulta li żewġha Alfred Abela qatt ma rrikonoxxa li l-ishma kienu ta' ħutu wkoll. Targumenta li meta wieħed jifhem sew dak li hi kienet qed tgħid jirriżulta li waqt li l-atturi kienu jużaw sehemhom mill-introjtu tal-kumpanija biex

jixtru karozzi, postijiet etc, żewġha uża sehmu biex jixtri l-ishma mertu ta' dawn il-proċeduri, u tilmenta li l-Ewwel Qorti kienet selettiva f'dak li għażlet li tifhem mix-xhieda tagħha għaliex fil-verità hija qatt ma biddlet il-verżjoni tagħha. Issostni li jekk wieħed jeżamina sew ix-xhieda tagħha jara li minn imkien ma jirriżulta li hija qalet li f'it ir-raġel tagħha kienu f'arġu Lm2,000 kull wieħed, u wara kolli l-atturi ma ressqu l-ebda prova li turi mod ieħor. Iżżid li l-Ewwel Qorti injorat ukoll ix-xhieda ta' iben Alfred Abela, u ċjoè Joseph Abela, li qal li missieru kien qallu ma riedx jagħmel skrittura dwar l-ishma għaliex dawk kienu tiegħu u li f'it kienu qed jippruvaw iqaxxruh f'aj. Iżżid li hi dejjem ikkonċediet li żewġha kien jaqsam id-*dividends* ma' f'it iżda spjegat li dan kienu jagħmlu mhux għaliex kien obligat iżda tant kemm kien jistma lil f'it.

14. Emanuel Abela jwieġeb li l-kontradizzjonijiet imsemmija mill-appellanti diġà ġew ikkonsidrati mill-Ewwel Qorti u b'hal stat ta' fatt ma jeżistux għaliex fir-rigward ta' (i) l-aħwa kienu ta' spiss jagħmlu l-affarijiet fuq isem Alfred Abela iżda f'dan il-każ għamlu żball għaliex ma ndunawx minn qabel li kien ser ikun hemm problema min'habba r-regoli tal-kumpanija dwar trasferimenti ta' ishma sabiex l-ishma eventwalment iduru fuq l-erba' aħwa; (ii) l-provi juru li fil-fatt kien hemm qbil bejn l-erba' aħwa biex jinxtraw l-ishma u kien hemm anke min kien attenda laqgħat ma' Central Cement Ltd qabel ma ġiet iffurmata l-kumpanija, u fi kwalunkwe każ Alfred Abela xtara f'isem l-erba' aħwa u dan dejjem ġie

rikonoxxut minnu; (iii) Godwin Falzon kien qal lil Alfred Abela li t-talba lil Central Cement Ltd biex l-ishma jiddawru fuq isem ħutu ma kinitx ser tirnexxi iżda huma ppruvaw jagħmlu hekk, u li fl-atti fil-fatt hemm prova tal-ittra li kien bagħat Godwin Falzon, liema ittra hija datata 14 ta' Novembru 1983 u tinsab a fol. 1015 u kienet ġiet imwieġba minn Central Cement Ltd datata 7 ta' Frar 1984 a fol. 1014; u (iv) l-provi juru biċ-ċar li l-iskrittura saret fl-1983 u l-espert kalligrafu għamel żball meta ħaseb li din saret fl-2006.

15. Fir-rigward tal-argument tal-appellanti relattivi għar-relazzjoni tal-espert kalligrafu Emanuel Abela jwieġeb li r-rapport tal-espert huwa bbażat fuq il-premessa ħażina li d-dikjarazzjoni saret fl-2006 mentri x-xhieda ta' Godwin Falzon mogħtija ferm qabel ma saret ir-relazzjoni tal-espert turi li l-iskrittura kienet saret fl-1983. Isostni li meta ġie rinfaccjat b'dan l-espert evita li jindirizza l-punti principali sollevati u minflok baqa' jinsisti fuq l-allegata inkonsistenza fix-xhieda ta' Godwin Falzon u dan minkejja li kien fattwalment żbaljat li kien hemm xi inkonsistenza fix-xhieda ta' Falzon għaliex anke fix-xhieda tiegħu tad-9 ta' Ottubru 2014 qal li din l-iskrittura kienet saret żgur qabel l-1987 meta l-uffiċċju kien għadu l-Belt u kellha ssir bit-*typewriter*. Jgħid li mir-relazzjoni tal-espert jirriżulta li l-firma fuq din l-iskrittura taqbel mal-firma ta' Alfred Abela tal-perjodu tal-1984 kif fil-fatt kienet. Isostni li fi kwalunkwe każ mhuwiex minnu dak li tgħid l-appellanti li din kienet xi prova skjaċċanti jew l-unika

prova għaliex kien hemm ħafna provi dokumentarji u xhieda in sostenn tal-verżjoni attriċi.

16. Fir-rigward tal-argumenti tal-appellanti relattiv għall-konsiderazzjoni tal-Ewwel Qorti li l-appellanti ma kinitx konsistenti u kredibbli fix-xhieda tagħha Emanuel Abela jwieġeb li anke mill-bran ċitat mill-appellanti stess jirriżulta li hija ammettiet quddiem l-Ewwel Qorti li l-flus użati sabiex jiġu akkwistati l-ishma in kwistjoni kienu tal-kumpanija, u ċjoè li l-erba' aħwa kkontribwew sabiex jiġu akkwistati. Isostni li l-Ewwel Qorti rat il-provi bir-reqqa u rat sewwa l-inkonsistenza fix-xhieda tal-appellanta, u fi kwalunkwe każ anke kieku x-xhieda tal-appellanti ma kinitx tant kontradittorja l-Ewwel Qorti kienet moralment konvinta mill-verżjoni attriċi wara li rat il-provi miġjuba minnhom kif kellha tagħmel f'dawn il-proċeduri li huma ta' natura ċivili. Jargumenta li mill-provi jirriżulta li l-erba' aħwa kellhom relazzjoni ta' fiduċja fin-negozju u tul ħajtu Alfred Abela kien irrikonoxxa li l-ishma mertu ta' dawn il-proċeduri huma proprjeta tal-erba' aħwa, tant li dejjem qasam id-*dividends* ugwalmment bejniethom, filwaqt li l-unika prova li ressqet l-appellanti kienet ix-xhieda kontradittorja, inkonsistenti u inverosimili tagħha nnifisha.

17. John u Anthony Abela jwieġbu li apparti l-fatt li x-xhieda tal-appellanti u binha Josef Abela kienet imgerfxa u inkonsistenti, l-appellanti kienet hija stess minn rajha tgħaddi sehem l-atturi mid-*dividends* għal xi

snin wara l-mewt ta' Alfred Abela. Fir-rigward tal-ilment tal-appellanti li l-Ewwel Qorti skartat ir-rapport peritali jwieġbu li dan ir-rapport kien imsejjes kważi għal kollox fuq data żbaljata mniżżla fil-kors tax-xhieda ta' Godwin Falzon li kien sussegwentement spjega li l-kitba ffirmata minn Alfred Abela kienet ġiet iffirmata madwar għoxrin sena qabel ma kien fehem il-Perit Tekniku. Fir-rigward tal-argumenti tal-appellanti dwar ix-xhieda ta' Godwin Falzon iwieġbu li mix-xhieda ta' Falzon għandu jirriżulta li għalkemm ma setax jgħaddi sabiex sempliciment idawwar l-ishma fuq isem l-appellati xorta waħda kien għamel talba f'dan is-sens lil Central Cement Ltd, u jżidu li iben l-appellanti kien qal li missieru kien iddiskuta ma' Falzon il-possibilità li l-ishma jitqiegħdu fi *trust* lejn l-aħħar ġranet tal-ħajja ta' Alfred Abela. Isostnu li fil-kors tax-xhieda tagħha l-appellanti kienet selettiva ħafna f'dak li tiftakar u ta' spiss ikkontradixxiet lilha nnifisha.

18. L-Ewwel Qorti għamlet is-segwententi konsiderazzjonijiet:

“VI. L-ewwel tliet talbiet attrici

Il-pretensjoni tal-atturi tittratta dwar 690 –il sehem Ordinarju “D” u 5310 –il sehem Ordinarju “E” fil-kumpannija konvenuta, li huma registrati fl-isem ta' l-konvenuta Doris Abela, u li l-atturi jikkontendu illi jappartenju lill-atturi fi kwota ta' kwart għal kull wiehed minnhom, u fi kwota ta' kwart lill-eredi ta' huhom Alfred Abela.

Min-naha tagħha, Doris Abela tikkontendi illi ma kien hemm l-ebda ftehim bejn l-erbat ahwa Abela illi zewgha Alfred Abela (wiehed mill-erbgha) jixtri fl-isem tal-erbat ahwa daww l-ishma, għaliex l-ishma in kwistjoni kienu akkwistati minn zewgha fl-interess personali tieghu biss. Dak l-akkwist ta' ishma kien jagħmel parti mill-komunjoni tal-akkwisti ta' bejn Alfred u Doris Abela, u wara l-mewt ta' Alfred Abela, il-parti tieghu tal-ishma hija regolata skont is-successjoni tieghu.

Ghalhekk Doris abela teccepixxi illi m`ghandux ikun hemm qasma favur l-atturi tal-ishma in kwistjoni.

Wara li semghet ix-xiehda, u wara li rat il-provi l-ohra, il-Qorti hija tal-fehma illi l-verzjoni tal-atturi taghti aktar affidament.

Il-Qorti tghid dan abbazi ta` l-konsiderazzjonijiet li gejjin.

Irrizulta li l-erbat ahwa Abela (inkluz Alfred Abela) kellhom negozju ta` burdnara, li ha svolta anke bil-formazzjoni ta` socjetajiet.

Jidher li fiz-zmien centrali tal-kwistjoni bejn il-partijiet, in-negozju kien amministrat minn persuna wahda u cioe` minn Alfred Abela, hu l-atturi, u r-ragel tal-konvenuta Doris Abela.

Jirrizulta illi bejn l-erbat ahwa kien hemm fiducja reciproka tant illi l-erbat ahwa kienu jafdaw b`kollox lil wiehed minnhom u cioe` lil Alfred Abela. Jista` jinghad illi kienet tal-oghla grad il-fiducja li kien hemm bejn l-erbat ahwa, u bejn it-tlieta lejn Alfred Abela. Hadd minnhom ma kien jimmagina li xi wiehed jew aktar seta` jinganna lill-bqija.

Abbazi tal-provi, jirrizulta li fin-negozju li kien isir mill-erbat ahwa kien hemm prassi li l-assi kienu jigu akkwistati fl-isem ta` wiehed mill-ahwa. Qabel miet l-akkwist kien isir fl-isem ta` Carmelo Abela. Wara li miet, lakkwist beda jsir fl-isem ta` Alfred Abela. Anke l-licenzi tal-kummerc kienu fl-isem ta` Alfred Abela (ara x-xiehda tas-Supt. Sharon Tanti a fol 217 sa 218). Anke il-vetturi li kienu jintuzaw fin-negozju kienu registrati fl-isem ta` isem Alfred Abela (ara fol 153 sa 160). Ma kienx hemm kontestazzjoni li dawn kienu in effetti propjeta` tan-negozju ta` bejn l-ahwa. Sar ukoll akkwist ta` mmobbli fl-isem ta` Alfred Abela u ta` Emanuel Abela izda kienu l-erbat ahwa li hargu minn taghhom ghall-hlas u kienu jircievu wkoll sehemhom mill-kirjiet tal-propjeta` in kwistjoni (ara x-xiehda ta` John Abela u ddokumenti a fol 174 sa 208). Il-hlasijiet relatati man-negozju kienu wkoll isiru lil wiehed mill-ahwa ; fil-fatt Alfred Abela kien jidher ghal hutu wkoll li fl-ahhar mill-ahhar kienu qed jahdmu flimkien mieghu biex ikatru n-negozju li wara kollox kien jikkostitwixxi l-gid komuni ta` bejn l-ahwa. Taghmel referenza ghax-xiehda ta` Alfred Meli li fisser illi l-pagamenti li kienu jsiru lil Alfred Abela kienu jitqassmu bejn l-erbat ahwa. Wara l-mewt ta` Alfred Abela, ic-cheques li hargu fuq Alfred Abela kienu girati fuq is-socjeta` talahwa Abela.

Dan premiss, jirrizulta illi Central Cement Limited hija kumpannija li kienet iffurmata fl-1982 minn *stakeholders* tal-industrija. Dak iz-zmien l-erbat ahwa Abela kienu involuti lkoll fin-negozju ta` burdnara u ghalhekk kellhom interess dirett fil-formazzjoni ta` l-kumpannija. L-attur John Abela stqarr illi huwa kien jattendi ghal diversi laqghat li saru in konnessjoni malformazzjoni ta` Central Cement Limited. Xehed illi huhom Alfred Abela kien qalilhom li kellhom johrogu Lm8,000 bejniethom sabiex ikollhom sehem fil-kumpannija. Xehed illi

accettaw li jaghmlu dak il-hlas huma l-erbgha u li lishma jkun tagghom l-erbgha mhux tal-kumpannija jew ta` socjeta` li kellhom flimkien. L-istess xehed l-attur Emmanuel Abela li wkoll sahaq li lishma ta` Central Cement Limited inxtraw bejn l-erbat ahwa u li kull wiehed mill-erbgha hareg Lm2,000 biex jigu akkwistati l-ishma.

Il-konvenuta Doris Abela tinsisti illi kien hemm inkonsistenza fixxiehda tal-atturi. Tghid illi filwaqt illi fir-rikors guramentat, l-atturi ppremettew illi bi qbil bejniethom u huhom Alfred, l-ishma gew registrati flisem ta` Alfred bl-intendiment car li dawn jappartjenu lilhom l-erbgha, imbaghad meta xehed Godwin Falzon stqarr illi Alfred Abela kien ammetta li ghamel zball meta l-ishma kienu gew registrati fl-isem tieghu biss. Il-Qorti qieset b`reqqa l-provi kollha fl-assjem tagghom, u hija tal-ferma konvinzjoni li bejniethom l-atturi u Alfred Abela riedu li l-ishma jkunu tagghom personali mhux ta` xi kumpannija jew socjeta` anke jekk iffurmata minnhom stess. Flistess waqt bhal ma kienu jaghmlu fin-negozju kien hemm wiehed li ha hsieb li jirregistra l-ishma u ghamel hekk fl-isem tieghu biss. Il-Qorti tishaq illi bejn l-ahwa kien hemm fiducja fil-massimu taghha. Xehdu persuni – Alfred Meli, Godwin Falzon u Josef Wallace Galea - li l-Qorti tqis bhala indipendenti mill-ahwa u taghtihom affidament. Dawn ikkonfermaw illi Alfred Abela kien involut fis-Central Cement Limited kemm f`ismu kif ukoll f`isem hutu. In partikolari l-awditur Godwin Falzon xehed illi Alfred Abela stqarr mieghu kemm –il darba li l-ishma kienu gew akkwizitati fl-interess tal-erbat ahwa. Relevanti wkoll hija x-xiehda ta` Josef Wallace Galea mill-audit firm H & B Falzon & Falzon li kkonferma li Alfred Abela kien qallu diversi drabi li lishma ta` Central Cement Limited li kienu registrati f`ismu kienu tat-tliet hutu l-ohra fin-negozju wkoll u li kull wiehed mill-erbgha kellu kwart, minkejja li l-ishma kienu ufficjalment fuq ismu.

Il-Qorti evalwat ukoll dak li rrizulta fl-imgieba ta` Alfred Abela dwar dawn l-ishma, komportament li juri li Alfred Abela kien irrikonoxxa u accetta kemm-il darba l-ishma kienu jappartjenu lill-erbat ahwa.

John Abela xehed illi Alfred kien xtaq jsib mod kif l-ishma ta` Central Cement Limited jkun registrati fl-isem tat-tliet hutu l-ohra fin-negozju wkoll. Min-naha taghha, il-konvenuta nsistiet li dan ma kienx minnu izda l-atturi kienu jaghmlu pressjoni fuq zewgha biex jirregola l-kwistjoni. Madanakollu, irrizulta ben evidenti li r-relazzjoni bejn l-ahwa kienet wahda ta` fiducja massima b`tali mod li lanqas biss kien jahbat ma` mohh l-atturi li huhom Alfred seta` b`xi mod jingannahom jew johloq problemi ghalihom `il quddiem.

Jirrizulta ppruvat ukoll illi lejn l-ahhar ta` hajtu, Alfred Abela baqa` jinsisti biex jirrimedja ghall-kwistjoni tal-ishma. Huwa stabbilit illi Godwin Falzon kien izur lil Alfred Abela u li kienu jitkellmu dwar l-ishma. Anke Doris Abela taccetta li Godwin Falzon kien izur lil Alfred Abela. Skont hi, zewgha kien jiddejjaq ferm meta Godwin Falzon kien joqghod jinsisti mieghu sabiex l-ishma jkunu registrati wkoll fl-isem tal-

atturi wkoll. F`ghajnejn il-Qorti, huwa bil-wisq inverosimili li awditur bhal Godwin Falzon kien ser joqghod jinsisti ma` Alfred Abela sabiex dan idawwar l-ishma fuq isem latturi wkoll meta Falzon kien jaf u dejjem ghamilha cara ma` Alfred Abela li huwa ma kienx jaf b`mezzi ohra kif seta` jsir it-trasferiment ta` l-ishma minhabba l-*pre-emption rights clause* li kien hemm fl-istatut ta` Central Cement Limited. Assolutament ma hemm l-ebda prova illi Falzon kellu xi interess li jinfluwenza d-decizjoni ta` Alfred Abela favur l-atturi. Ghall-Qorti jaghmel aktar sens li Alfred Abela fl-ahhar ta` hajtu kien qed jirrealizza li lkwistjoni tal-ishma kienet sejra tithabbel aktar bil-mewt tieghu ; u ghalhekk kien qed jaghmel l-ahhar sforzi tieghu biex il-kwistjoni li maz-zmien ma nghatatx wisq importanza mill-ahwa minhabba l-klima ta` fiducja li kien hemm bejniethom tigi rimedjata mill-aktar fis.

Jidher li tabilhaqq saru diskussjonijiet bejn Alfred Abela u Godwin Falzon anke fuq insistenza ta` Alfred Abela (mhux bil-maqlub kif tallega Dorios Abela) sabiex issir dikjarazzjoni quddiem nutar fejn ikun rikonoxxjut il-jedd tal-atturi fuq l-ishma jew sabiex l-ishma jigu trasferiti fi trust. Josef Abela (iben Alfred) ikkonferma li sar diskors bejn Falzon u missieru dwar dan tant li huwa stess kien mar isaqsi lil nutar x`inhi trust. Anke fuq li xehed Josef Abela, jista` jigi kostatat ukoll illi Alfred Abela kien qed jitkellem ma` Godwin Falzon b`tali mod li l-ishma ta` Central Cement Limited kienu qed jitqiesu bhala tal-erbat ahwa mhux ta` Alfred Abela wahdu. Ghalhekk anke l-komportament ta` Alfred Abela lejn l-ahhar ta` hajtu kien kompatibbli u konsistenti fl-accettazzjoni tieghu illi sa mill-bidu nett, l-akkwist tal-ishma kien sar mhux fl-interess tieghu biss izda fl-interess tal-erbat ahwa.

Jirrizulta illi minhabba l-insistenza ta` Alfred Abela, Godwin Falzon kien kiteb ittra lil Central Cement Limited fl-14 ta` Novembru 1983 (fol 1015) fejn talab sabiex l-ishma ta` Alfred Abela jigu trasferiti fl-isem talkumpannija tal-erbat ahwa. Jirrizulta wkoll li l-ittra marret tassew ghaliex fis-7 ta` Frar 1984, Central Cement Limited wiegbet fin-negattiv gharrikjesta minhabba l-kwistjoni tal-*pre-emption rights* (fol 1014).

Din il-Qorti ma taqbilx mas-sottomissjoni tal-konvenuta kif dedotta fin-nota ta` sottomissjonijiet taghha fejn tghid illi ma tressqitx prova li l-ittra saret bl-gharfien ta` Alfred Abela. L-assjem tac-cirkostanzi juru li l-ittra saret addirittura fuq insistenza ta` Alfred Abela li kien qed jinkwieta ghassitwazzjoni futura ta` hutu, kuntrarjament ghall-atteggjament mehud minn hutu l-atturi li kienu jafdaw fih kompletament u kienu jahsbu li kulhadd ser jibqa` jagixxi magghom bl-istess mod bhalma kien jagixxi huhom magghom. F`ghajnejn il-Qorti, din l-ittra hija prova tajba hafna peress li turi li sa minn mindu kienu akkwistati l-ishma, Alfred Abela kien jaf li dawn kienu tat-tliet hutu fin-negozju wkoll, u kien qed jipprova jiehu mizuri apoziti biex jirrettifika s-sitwazzjoni. Tajjeb jinghad wkoll li Josef Wallace Galea ghamel ukoll referenza ghall-korrispondenza li kienet giet skambjata ma` Central Cement Limited bl-iskop li l-problema tigi solvuta. Fisser

illi Alfred Abela kien dejjem jaghmilha cara mieghu li dawn l-ishma huma ta` l-erbat ahwa fi kwoti ugwali u li huwa kien jixtieq hafna li jsib soluzzjoni dwar kif jista` jdawwar dawn l-ishma f` isem hutu wkoll.

Prova ohra li ssostni l-fehma illi l-ishma in kwistjoni kienu in effetti tal-erbat ahwa hija l-fatt li d-*dividends* li kienet tohrog Central Cement Limited kienu dejjem jinqasmu ugwalment f` erbgha bejn Alfred Abela u latturi. Il-qsim tad-*dividends* b` dan il-mod kien konfermat minn John Abela, Emanuel Abela u Godwin Falzon. Anke Doris Abela taccetta li d-*dividends* kienu jinqasmu bejn l-erbat ahwa izda sostniet li dan kien isir ghaliex zewgha kien ihobhom wisq lil hutu u kien dejjem jixtieq jaghtihom milli ghandu. Ghal darb`ohra, il-Qorti ssib illi l-allegazzjoni ta` Doris Abela hihja nfondata. Alfred Abela verament kien jistma u jhobb lil hutu izda kien jaghtihom sehemhom mid-*dividends* ghaliex dawn l-ishma kienu ta` hutu wkoll. Li kieku tassew il-fatt illi Alfred Abela kien jaqsam id-*dividends* ma` latturi kienet ir-rieda tajba tieghu lejn hutu, kif ma kienx jaqsam ukoll ma` hutu l-ohra l-intervenuti fil-kawza? Kien jaqsam biss mal-atturi ghaliex filverita` kull wiehed mill-atturi kellu kwart ta` dawk l-ishma.

L-atturi pprezentaw dikjarazzjoni allegatament iffirmata minn Alfred Abela li fiha hemm dikjarat li l-ishma ta` Central Cement Limited jappartjenu lill-erbat ahwa fi kwoti ugwali (Dok GF1 a fol 113 u bhala Dok B a fol 8). L-iskrittura taqra :-

"I, Mr Alfred Abela, who resides at `Honey` Ninu Cremona Street, Paola, declare that although I have a shareholding, in my name, of 8000 shares in Central Cement Co. Limited, the actual shareholding is divided as follows :- Mr Alfred Abela : 2000 shares; Mr John Abela: 2000 shares ; Mr Emanuel Abela : 2000 shares; Mr Anthony Abela: 2000 shares"

Il-konvenuta kkontestat l-awtenticita` tal-firma ta` Alfred Abela fuq id-dokument.

In vista ta` din il-kontestazzjoni, kien nominat Dr Anthony Abela Medici bhala espert kalligrafu.

Fir-relazzjoni tieghu, l-espert kalligrafu jghid hekk :-

1. *Li l-awtenticita` tal-firma fuq id-dokument GF1 wisq probabli ma hijjex ta` Alfred Abela izda ta` terza persuna;*
2. *Li l-firma fuq id-dokument GF1 kien wisq probabbli kkupjar tal-firma ta` Alfred Abela maghmula minn persuna li bilfors ghamlet zmien tipprattika tali kkupjar izda li probabbilment uzat bhala mudell firma ta` Alfred Abela li kien ghamel fis-sena 1984 u cioe` 22 sena qabel;*
3. *Li l-firma fuq id-dokument a fol 8 kien wisq probabbli kkupjar tal-firma ta` Alfred Abela maghmula minn persuna li bilfors*

gahmlet zmien tipprattika tali kkupjar izda li probabilment uzat bhala mudell firma ta` Alfred Abela li kien ghamel fuq l-istess att pubbliku fis-sena 1984 u cioe` 22 sena qabel ;

4. *Li f`kull xhieda li giet prodotta mill-atturi giet ammessa li Alfred Abela allegatament iffirma dokument wiehed biss nhar id-9 ta` Jannar 2006 u mhux tnejn. Jidher car ghalhekk li ghalmenu jew id-dokument B a fol 8 huwa falz, jew id-dokument GF1 a fol 113 huwa falz jew iz-zewg dokumenti huma foloz kif fil-fatt hija ilprobabilita` gholja. Dan wkoll iqajjem dubbji ragonevoli fuq lawtenticita` tad-dokument GF1 u x-xhieda ta` Godwin Falzon u ta` John Abela, partikolarment meta Alfred Abela miet fit-23 ta` Jannar 2006 u jkompli jsahhah il-konkluzzjonijiet mahruqa millezamijiet kalligrafici;*

5. *Li d-dokument GF1 sar verament b`typewriter u li kien totalment identiku ghal dokument a fol 8 tal-process hlief ghal firem fuqhom li kienu differenti minn xulxin. Superimposizzjoni tad-dokument GF1 fuq id-dokument a fol 8 juru bic-ca li huma kompletament superimposti fuq xulxin u ghalhekk saru bl-istess typewriter u flistess hin. Jista` jkun ukoll li d-dokument a fol 8 kien fotokopja ta` GF 1 qabel ma saru l-firem fuqhom.*

Il-Qorti akkordat it-talba tal-atturi illi jeskutu lill-perit kalligrafu.

Fl-eskussjoni, Dr Abela Medici sostna l-konkluzzjonijiet tieghu.

Kif inghad minn din il-Qorti (**PA/NC**) fis-sentenza li tat fit-28 ta` Jannar 2005 fil-kawza **Mark Farrugia et vs Michael Arthur Williams et noe** ghalkemm ir-rapport tekniku huwa kontrollabbli mill-gudikant bhal kull prova ohra u l-Qorti mhix tenuta li taccetta l-konkluzzjonijiet peritali kontra l-konvinzjoni taghha, il-giudizio dell`arte kif espress mill-perit tekniku m`ghandux jigi skartat sakemm ma jkunx jidher sodisfacentement illi l-konkluzzjonijiet peritali huma ragonevoli fil-kumpless tac-cirkostanzi. Il-Qorti m`ghandhiex tiskarta il-konkluzzjonijiet tal-espert, specjalment fuq materja purament teknika, b`mod legger jew kappricciu. Il-konvinzjoni kuntrarja taghha ghandha tkun "informata u bbazata fuq ragunijiet li gravement ipoggu fid-dubju dik l-opinjoni teknika".

(ara wkoll : **Giswalda Bugeja et vs Emmanuele Muscat et** : Appell Civili : 23 ta` Gunju 1967 ; **PA/JRM**) : 25 ta` Settembru 2003 : **Paul Grech et vs Lawrence Grech et** ; **PA/RCP** : 28 ta` Frar 2002 : **Spiteri Tiles Limited vs Raymond Borg** ; **Philip Grima vs Carmelo Mamo** – Appell Civili 29 ta` Mejju 1998 ; **Anthony Cauchi vs Carmel Mercieca** – Appell Civili 6 ta` Ottubru 1999 ; **John Saliba vs Joseph Farrugia** - Appell Civili 28 ta` Jannar 2000 ; **Sammy Tabone vs Carmel Tabone et** – Appell Civili 5 ta` Ottubru 2001).

Tajjed jinghad illi fil-kawza tal-lum ma saret l-ebda talba għall-hatra ta` periti addizzjonali.

Fis-sostanza, l-perit tekniku qed ighid li l-firma ta` Alfred Abela li tidher fid-dokument in kwistjoni wisq probabbli mhijjex ta` Alfred Abela izda probabilment saret minn terza persuna li fl-2006 bi zball uza firma antika tal-1984 bhala *template*.

Jirrizulta mir-rapport tal-espert tekniku jidher illi Dr Abela Medici telaq mill-punt illi d-dikjarazzjoni in kwistjoni saret fl-2006, billi abbazi ta` dak li xehed Godwin Falzon fit-12 ta` Marzu 2012, dak li xehed kien interpretat bhala li l-iskrittura in kwistjoni kienet iffirmata ftit qabel miet Alfred Abela.

Din il-Qorti fliet sew dik ix-xieghda u tqis illi dak xehed Falzon kien illi dik l-iskrittura saret zmien ilu, imbaghad meta Alfred Abela kien wasal flahhar ta` hajtu, huwa kien issuggerielu li ssir kitba ohra simili izda din iddarba quddiem nutar, liema suggeriment qatt ma gie attwata ghax Alfred Abela lahaq miet.

Din il-Qorti tqis li jkun pertinenti li tigi citata *verbatim* din ix-xieghda :-

*“... Li niftakar kienet li x-shares ta` Central Cement kienu daru mill-ewewl fuq Alfred Abela u habba f`hekk Alfred Abela wara rrikonoxxa....li kien ghamel zball.....u kien dejjem jghidli arak if tirrangali biex dawk ix-shares jigu fuq l-erba` ahwa.....Dan sar matul il-hajja, imma qabel ma miet kelli cirkostanzi ohra....fil-verita fl-**antik ilu**, Fredu kont gieghltu, mhux gieghltu, talabni hu, ghedtlu Fred jiena ma nistax nikteb lil Central Cement u nghidlu dawwarhom fuq hutek, li trid taghmel trid toffrihom ghal bejgh u mbaghad hutek jekk jixtruhom ikunu xtrawhom. Ghedtlu naghmlu bicca xoghol, tridx tiffirmali karta fejn inti tiddikjara x-shares ta` min huma?....Dak l-ufficju taghna meta kien ghadu Regency House l-Belt. Filfatt bit-typewriter, lanqas kienu ghadhom jezistu computers dak iz-zmien.”*

Aktar `il quddiem, Godwin Falzon iccara x-xieghda tieghu u spjega li liskrittura saret in konnessjoni ma` l-ittra li kienet intbaghtet lil Central Cement Limited fl-14 ta` Novembru 1983. Spjega ukoll li d-dokument kien sar qabel l-1987 meta l-ufficcju tieghu kien ghadu l-Belt u kienet ghadha tintuza t-typewriter. Ix-xieghda ta` Godwin Falzon kienet tipprecedi l-presentata tar-rapport tal-espert kalligrafu.

Fil-fehma ta` din il-Qorti, meqjusa l-konkluzjoni tal-espert, jirrizulta li l-firma ta` Alfred Abela li tidher fid-dokument kontestat taqbel mal-firem originali ta` Alfred Abela li saru fl-1984.

Infatti l-espert jispjega fir-rapport tieghu illi :-

“meta wiehed jezamina l-firma a fol 8 in konfront mal-firem genwini ta` Alfred Abela, u specifikament P 17 maghmula fl-1984 ... jidhru konvergenzi tajbin ...meta wiehed jezamina l-firma fuq dokument GF1 a fol 118 ...in konfront mal-firem genwini ta` Alfred abela, u specifikament P 18 maghmula fl-1984... jidhru konvergenzi tajbin.”

Il-Qorti fehmet illi fl-eventwalita` li l-espert ibbaza ruhu fuq ilpremissa li l-iskrittura saret fis-snin tmenin, ir-rapport kien ikun differenti stante li l-firma riprodotta fuq id-dokument in kwistjoni ghandha konvergenzi tajbin mal-firma genwina ta` Alfred Abela maghmula fis-sena 1984.

Fin-nota ta` sottomissjonijiet taghha, il-konvenuta tallega li evidenza ohra li tindika li dak id-dokument huwa falz tirrizulta mill-fatt li dan ma kienx l-ewwel ezempju ta` mgieba ta` dan it-tip imputabbli lill-atturi jew min minnhom. Ghamlet referenza ghas-sentenza moghtija mill-Qorti ta` l-Appell fis-26 ta` Marzu 2010 fil-kawza **George Abela et vs Alfred Abela et** fejn sar accenn ghall-fatt li f` dak il-procediment irrizulta li kien hemm xi dokumenti li rrizultaw li kienu foloz.

Din il-Qorti tqis li dak li seta` rrizulta f`dik il-kawza m`ghandu x`jaqsam xejn ma` dak li sehha fil-kawza tal-lum, apparti l-fatt li fil-kawza li ghaliha tirreferi l-konvenuta, kien hemm inkluz id-defunt zewgha fost ilkonvenuti.

Din il-Qorti tqis li tenut kont tal-assjem ta` fatti u cirkostanzi, hija sejra tiskarta bhala prova l-konkluzjoni tal-espert kalligrafu u tqis iddokument in kwistjoni bhala genwin inkluz il-firma ta` Alfred Abela, u dan fuq bazi ta` probabilita`.

Din il-Qorti tkompli tinsisti li d-decizjoni taghha mhijiex motivata esklussivament fuq l-ammissibilita` ta` Dok GF1.

Ghal din il-Qorti, hemm ferm aktar provi li jikkorrabora l-istanza attrici fl-assjem taghha.

Dan premiss, tajjeb li jitqies x`kien il-komportament tal-eredi ta` Alfred Abela dwar it-tqassim tad-dividends.

Huwa fatt ikkonfermat mill-provi illi wara l-mewt ta` Alfred Abela, Doris Abela baqghet taqsam id-*dividends* mill-ishma ta` Central Cement Limited mat-tliet atturi. Apparti d-deposizzjonijiet, dan il-fatt huwa konfermat mill-inkartament esebit minn Romuald Attard a fol 51 sa fol 53 u minn dak esebit minn John Mary Sammut a fol 65.

Il-konvenuta ggustifikat l-imgieba taghha billi sostniet li hija baqghet taghmel dak li kien jaghmel zewgha izda li imbaghad xhin rat li l-atturi kienu ser jipprovaw jippregudikaw id-drittijiet

taghha, waqfet taqsam iddividends magghom. Anzi bdiet issostni li l-ishma kienu fl-intier proprjeta` taghha.

Abbazi tal-fatti u cirkostanzi li hargu mill-assjem tal-provi, il-Qorti ghandha c-certezza morali illi Doris Abela baqghet thallas iddividends lillatturi fi kwoti ugwali bejniethom peress li kienet taf li de facto l-ishma kienu proprjeta` tagghom ukoll. Kien biss xhin bdiet tara li ma kinitx qed tigi involuta mill-atturi l-ohra fin-negozju u wara li nghatat parir li l-ishma kienu ntestati lil zewgha biss li dawwret dan il-fatt f` *bargaining tool* sabiex tgholli l-istakes taghha fin-negozju.

Il-Qorti tirreferi ghall-kontradizzjonijiet evidenti *to say the least* li hargu fid-desposizzjoni ta` Doris Abela in ezami, in kontroezami u kif ukoll meta xehdet ulterjorment fl-udjenza li segwiet l-udjenza tal-kontroezami.

Prova ohra indikattiva dwar l-ishma hija l-fatt li skont Dok GF2 a fol 114, CAEJA ossija s-socjeta` tal-erbat ahwa kienet hallset 75% tat-taxxa talboll fuq it-trasferiment tal-ishma *causa mortis* lil Doris Abela. Dan ikompli jikkonferma kif kien rikonoxxjut li l-atturi kellhom tliet kwarti ta` dawn l-ishma. Fl-istess Dok GF2 hemm indikati t-tpacija u l-hlasijiet li saru bejn latturi u bejn il-konvenuta wara l-mewt ta` Alfred Abela sabiex b`hekk imbaggad Doris Abela inghatat zewg cheques bi hlasijiet. Ghal din il-Qorti, dan id-dokument ghandu jinghata piz minkejja li l-flus ghall-*bank draft* li bih thallas il-Kummissarju tat-Taxxi Interni hareg minn kont ta` Doris Abela, hekk kif irrizulta mix-xiehda tar-rapprezentant tal-Bank of Valletta. Il-fatt li l-flus hargu minn kont bankarju ta` Doris Abela ma jfissirx b`daqshekk li l-flus kienu ta` Doris Abela wahedha.

Doris Abela taghmel l-argument illi li kieku tassew l-ishma ma kinix proprjeta` ta` zewgha biss, l-atturi kienu jittentaw iwaqqfu li l-ishma milli jigu trasferiti fuq isimha wara l-mewt ta` Alfred Abela. Din il-Qorti tifhem ilpozizzjoni li sabu ruhhom fiha l-atturi. L-ishma ma setghux jibqghu ntestati fl-isem ta` Alfred Abela ladarba miet u ghalhekk kien ghal kollox naturali li kellhom jibdew jidhru fl-isem tal-eredi tieghu, dan aktar u aktar meta sa dak iz-zmien, il-konvenuta kienet ghadha thallashom ta` sehemhom middividends. Kien imbaggad xhin beda l-inkwiet mal-konvenuta wara l-mewt ta` Alfred Abela fejn il-fiducja taret mar-rih u kellhom jidhlu l-avukati.

Fix-xiehda taghha, Doris Abela taccetta illi hija kienet lesta tghaddi parti mill-ishma lill-atturi. Saviour Cauchi, l-*accountant* inkarigat minn Doris Abela, xehed illi li kien hemm diversi divergenzi bejn Doris Abela u latturi izda fir-rigward ta` l-ishma, Doris Abela ma kenitx cahdet it-talba ta` latturi li jduru l-ishma fuq isimhom ukoll, dment illi l-atturi jaslu maghha dwar kwistjonijiet

ohra. Dan jaqbel ma` li xehed l-attur John Abela li stqarr illi l-konvenuta kienet iddikjarat mieghu illi kienet taf li l-ishma ta` Central Cement Limited kienu tal-erbat ahwa izda hija riedet tiehu xi haga aktar u tkun preferuta fosthom peress li skont hi zewgha kien biezal u jahdem hafna.

Il-Qorti tiftakar kjarament lil Doris Abela tixhed viva voce meta ghal serje ta` domandi li ghamlet il-Qorti stess hija ammettiet li l-flus biex inxtraw l-ishma hargu mill-kumpannija, mhux mill-flus taghha u ta` zewgha.

Il-Qorti tiftakar kjarament ukoll illi fir-riezami Doris Abela biddlet ta` taht fuq il-verzjoni taghha meta xehdet li l-flus biex inxtraw l-ishma kienu flus taghhom li hi u zewgha kellhom id-dar.

Madanakollu meta l-Qorti ghamlet aktar domandi hi lil Doris Abela din ammettiet li l-atturi kienu hargu Lm2,000 kull wiehed mill-kumpannija mentri zewgha hallas is-sehem tieghu minn flus li kien faddal.

Aktar tard fl-istess xiehda, imbaghad il-konvenuta rega` hadet svolta ohra billi xehdet li ma kenitx taf mnejn gew il-flus biex kienu akkwistati lishma.

Il-Qorti terga` tishaq illi x-xiehda ta` Doris Abela kienet inkonsistenti u konfliggenti fl-oghla grad.

Ghal din il-Qorti, huwa mill-aktar evidenti illi l-konvenuta ppruvat tevita tirrispondi d-domandi li bdiet tpoggilha l-Qorti stess b`mod tant semplici u car, u bit-twegibiet kontradittorji taghha ghamlet minn kollox biex tevita r-realta` tal-fatti ossija, li l-ishma kienu propjeta` tal-erbat ahwa.

Fin-nota ta` sottomissjonijiet taghha, il-konvenuta sahqet li l-komportament ta` l-atturi kien kuntrarju ghall-allegazzjoni taghhom li huma kellhom sehem mill-ishma in kwistjoni. Tghid illi l-atturi ressqu lpretensjonijiet taghhom dwar l-ishma wara li l-ishma daru ghal isimha.

Insistiet illi bil-kawza taghhom l-atturi qed jimpunjaw dak li ghadda favur taghha b`wirt minghand zewgha izda ma ressqu ebda talba biex jimpunjaw il-wirt ta` zewgha jew biex jithassar dak li ghadda favur taghha bis-sahha tal-wirt tieghu.

Il-Qorti tqis illi din il-kawza ma tittrattax dwar l-impunjazzjoni tassuccessjoni ta` Alfred Abela. Il-kwistjoni hija dwar kif akkwista Alfred Abela dawk l-ishma. Hija kwistjoni dwar mandat *prestanome* u mhux dwar jekk latturi humiex qed jaccettaw jew jimpunjaw is-successjoni ta` huhom. Ilvertenza hi jekk l-ishma humiex proprjeta` ukoll ta` l-atturi f`ishma ndivizi u mhux jekk

dawn l-ishma kellhomx jirtuhom huma minflok il-konvenuta wara l-mewt ta` Alfred Abela.

Fil-kors tal-kawza kien hemm intervent fil-kawza *in statu et terminis*.

Il-Qorti taghmilha cara li l-pozizzjoni ta` intervenut fil-kawza mhijjex l-istess bhal dik ta` konvenut.

Fis-sentenza li tat fid-29 ta` Ottubru 2010 fil-kawza **Alex Azzopardi vs Anna Ellul** din il-Qorti (**PA/FS**) qalet hekk :-

*Irriferiet ghal decizjonijiet **Markiz Joseph Philip Testaferrata Bonici et vs Evelyn Micallef et** (Qorti ta` l- Appell – 10 ta` Jannar 2007) fejn il-Qorti qalet:*

“Huwa veru li skond il-vot tal-ligi (Artikolu 960) l-intervenut fil-kawza ma jissospendix il-procediment. B` danakollu, kif issokta jigi enuncjat, “dan ma jfissirx illi fl-attijiet ulterjuri li jkunu ghadhom iridu jsiru ghall-istruzzjoni tal-kawza, intervenut ma jistax japprofitta ruhu mill-mezzi kollha li taghtih il-ligi biex igib `il quddiem ir-ragunijiet tieghu”.... L-Artikolu 960 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta` Malta jghid: “Kull min juri b` sodisfazzjoni tal-Qorti li huwa ghandu interess f`kawza li tkun miexja bejn partijiet ohra, jista` fuq rikors, jigi mdahhal in statu et terminis, bhala parti fil-kawza, f` kull waqt taghha, sew fil-qorti ta` l-ewwel grad kemm fil-qorti fi grad ta` appell; izda dan l-intervent fil-kawza ma jwaqqafx il-proceduri taghha.”

*Il-Qorti f` dan l-istadju sejra tikkwota minn sentenza ohra tal-Qorti ta` l-Appell (LFS, NC, JA) fl-ismijiet **Gladys Magri et vs Market Intelligence Services Company Limited**, deciza fl-20 ta` Mejju 2009 [Citazz. Numru 619/97] fejn intqal:*

*“2. In-natura ta` l-intervenut fil-kawza: Fis-sentenza ta` l-10 ta` Novembru 1888 tal-Corte Civile di Sua Maesta, Prim` Aula (Giudice di Sua Maesta` Luigi Ganado LL.D.), fl-ismijiet **Negte. Luigi Paolo Vella Hass versus Vincenzo Camenzuli ed altri**, intqal:*

“Le persone interessate in un giudizio, sia che il loro interesse le spinga a sostenere la domanda, sia che convenga loro di opporla, sono ammesse a prendere parte in tale giudizio, ma il loro intervento non ha l`effetto di essere, considerato ne` come attori ne` come convenuti, a differenza del chiamato in causa, il quale, per disposizione di legge, deve essere considerato come qualunque altro convenuto; “Che dagli articoli 977, 978 e 979 delle Leggi di Procedura combinati insieme, si desume che l`ammesso nello stato e nei termini di una causa, il quale spontaneamente si presenta a prenderne parte, senza potere so spendere le procedure, non ha il diritto di reclamare, ne e` tenuto a soffrire alcuna parte delle spese del giudizio, sia che egli abbia sostenuto chi dei contendenti, attori o convenuti, ha vinto, sia che abbia sostenuto quello che ha perduto. Perocchè in quelle disposizioni, dopocchè vi fu stabilito che l`interessato in una lite, dietro suo ricorso, potesse essere ammesso nello stato e nei termini, senza indicarne alcun altro diritto ne` alcun

obbligo, si e` passato a parlare del chiamato in causa, ritenendolo come convenuto, e come se la causa fosse stata sin dal principio proposta contro di lui, con potere fare scritture, dare qualunque eccezione, ed avere qualunque vantaggio che la legge accorda ad un convenuto, e, per conseguenza, con poter essere, secondo le circostanze, liberato o condannato. Or se all' ammesso nello stato e nei termini si fosser volute dare quei vantaggi od imporre quegli obblighi, in tutto od in parte, quelle disposizioni di legge sarebbero concepite in modo da risultarne quel concetto."

*Ukoll, fil-kawza deciza mill-Aula Civile fit-8 ta` Mejju 1905 flismijiet **Nob. Ignazio Testaferrata Bonici versus Nob. Filippo Testaferrata Bonnici noe et**, intqal:*

"Considerando che gli eccipienti fondano la loro eccezione sull' articolo 979 delle Leggi di Procedura ove e` disposto che, "il "terzo chiamato in causa potra` valersi del dritto di fare qualunque "scrittura, dare qualunque eccezione ed avere qualunque vantaggio "che la legge accorda ad un convenuto, e potra`, secondo le "circostanze essere condannato o liberato come se fosse stato sin "da principio contro di lui proposta la causa"; mentre tale disposizione non occorre nell' articolo precedente 977, ove si contempla il caso dell' ammesso in causa ; Che, pero`, il suddetto articolo 977 si limita a dire che l' interventore riprende la causa "nello stato e nei termini in cui la stessa "si trovi", e che la sua ammissione "non sospende la procedura della causa". Il che` non significa che` in tutti gli atti che restano a compiere per l' istruzione della causa dopo la sua ammissione egli non possa valersi di tutti i mezzi che la legge gli accorda per far valere le proprie ragioni. Senza di cio` l' intervento fallirebbe ai principali suoi scopi; di tutelare, cioe`, gli interessi dell' interventore di fronte ad una o ad amendue le parti contendenti e di non moltiplicare le liti. Che se per l' articolo 262 di quelle leggi chiunque creda di avere interesse puo` interporre appello da una sentenza allo scopo di dimostrarne la ingiustizia coi mezzi tutti che` la legge accorda a qualunque appellante, a piu` forte ragione si deve ritenere che colui il quale, dimostrato il suo interesse, viene ammesso in una causa fra altri pendente, puo` valersi di tali mezzi per far valere le proprie ragioni;"

*Fis-sentenza moghtija mill-Prim` Awla tal-Qorti Civili presjeduta mill-Imhalled Joseph Flores fit-28 ta` Ottubru 1960 fl-ismijiet **Ivo Borg vs Carmelo Muscat** intqal:*

`l-frazi "a party to the suit" ma kienetx tirrikorri fit-test originali tal-ligi bit-Taljan li kien jinqara "Chiunque dimostri ... di avere interesse in una causa gia` tra altri pendente puo` essere ammesso allo stato e nei termini in cui essa si trova..." Skond ilgurisprudenza ta` dawn il-Qrati, l-intervenjent "in statu et terminis" mhuwiex proprjament parti fil-kawza fis-sinifikat specifiku li l-espressjoni "parti" tircievi fil-konfronti taddispozizzjonijiet tal-Procedura Civili (art.959, 960. 961) li jirregolaw l-istitut ta` l-intervent f' kawza.."

*L-Onorevoli Qorti ta` l-Appell fil-kawza fl-ismijiet **Ellul Sullivan nomine vs Abela nomine** (1971) qalet:*

"I-intervenjent ma hux parti jew kontendent, cioe` huwa ma jsirx la attur u l-anqas konvenut. Ghalkekk il-Qorti ghandha tikkonsidra is-sottomissjonijiet tieghu u ghalhekk tiddeciedi lpunti li huwa jissolleva huwa ma jsirx legittimu kontraddittur – u dan a differenza tal-kjamat li huwa b` ligi espressa kunsidrat konvenut fil-kawza."

L-Onorabbli Qorti ta` l-Appell (Kummercjali) fis-sentenza taghha fl-ismijiet **Joseph Galea vs Alfred Cardona**, deciza fit-28 ta` Lulju 1987, irriteriet illi:-

"I-intervenut fil-kawza, jekk it-talba tieghu tigi milqugha mill-Qorti, jigi mdahhal fil-kawza proprju fl-istadju u fit-termini li listess kawza kienet waslet. B` ebda mod pero`, dan l-intervenut fil-kawza ma jista` jwaqqaf il-procedura taghha";

Ghalhekk min jintervjeni fil-kawza "in statu et terminis" mhux parti fil-kawza u ma jistax jigi ikkundannat jew illiberat; imma jista` jipprezenta skritturi fil-kawza u jiehu parti attiva fiddiskussjoni.

Fis-sentenza tal-Qorti ta` l-Appell (Superjuri) tas-7 ta` Novembru 1988 fl-ismijiet **Anthony Psaila vs Arthur Biggerstaff** jinghad: `l-intervenut fil-kawza in statu et terminis ... mhux imdahhal fil-gudizzju pendenti bejn il-kontendenti la bhala attur u anqas bhala konvenut fis-sens li la jista` jigi ikkundannat u anqas illiberat u dan a differenza tal-kjamat fil-kawza... sentenza ma tista` qatt tigi esegwita mill-intervenut fil-kawza u vice versa flebda kaz ma tista` sentenza tigi esegwita kontra tieghu.`

Il-Qorti ta` l-Appell (Superjuri) fis-sentenza taghha tal-31 ta` Jannar 1996 fl-ismijiet **Joseph Buhagiar pro et noe vs Carmel sive Charles Psaila** qalet:

"illi intervenut fil-kawza in statu et terminis ..., kif dejjem gie ukoll ritenut fis-sistema procedurali Malti, mhux meqjus proprjament bhala parti fil-kawza... Una volta l-intervenut hu kkunsidrat li mhux parti fil-kawza, hu ma jistax bhala regola jigi liberat jew ikkundannat. Minn dan johrog li l-Qorti allura m`ghandha l-ebda obbligu tippronunzja ruhha fuq l-eccezzjonijiet minnu moghtija. Dan fis-sens li mhijjex tenuta li tiddecidihom firrigward tieghu anke jekk hi, fil-konsiderazzjonijiet taghha biex tasal ghall-gudizzju, tkun qieset - kif ghandha dritt - u anke sostniet id-deduzzjonijiet tieghu. Hi pacifika d-distinzjoni fir-rwol ta` l-intervenut fil-kawza. Distinzjoni nettament definita fil-Kodici ta` Organizzazzjoni u Procedura Civili (artikolu 960-962). Distinzjoni li ssib il-qofol taghha fil-fatt li l-kjamat fil-kawza a differenza ta` l-intervenut hu kkunsidrat bhala konvenut u jista` jigi lliberat jew ikkundannat. Il-Qorti ghandha allura fil-kaz talkjamat fil-kawza l-obbligu li tiddeciedi u tikkonsidra l-eccezzjoni minnu moghtija.`

Fis-sentenza tat-18 ta` Marzu 2004, il-Prim`Awla tal-Qorti Civili presjeduta mill-Onor. Imhalled Dr. Lino Farrugia Sacco, fil-kawza fl-ismijiet **Gatt vs Montanaro** qalet:

"Illi huwa risaput u jikkostitwixxi dottrina stabbilita li l-intervenut fil-kawza jrid jaccetta l-kawza in statu et terminis, u ghalhekk ghandu jaccettaha fit-termini u fl-istadju li huwa jsibha fil-mument ta` l-intervent tieghu u ma jistax jerga` jiftah mill-gdid il-gbir tal-provi."

*Fis-sentenza ta' l-10 ta' Jannar 2005 fl-ismijiet **Mario Galea Testaferrata et vs Prim Ministru et**, il-Qorti Kostituzzjonali qalet:*

*“8. Issa, fil-ligi taghna l-istitut ta' l-intervent fil-kawza hu regolat bl-Artikolu 960 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili. L-interess mehtieg sabiex wiehed jintervjeni skond l-imsemmija disposizzjoni irid ikun interess guridiku, u cioe` interess sostanzjali u dirett fil-kawza u mhux semplicement interess fl-ezitu ta` dik il-kawza bil-hsieb li dak l-ezitu jista` talvolta jkollu implikazzjonijiet, pozittivi jew negattivi, f`kawza jew kawzi ohra futuri (ara, passim, **Fogg Insurance Agencies Limited noe vs Simon Tabone** Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) 28/4/2004; **Angelo Abela vs Joseph Zahra u Napuljun Carabott** Qorti ta' l-Appell (Sede Superjuri) 29/10/02). Fi kliem iehor, l'intervenut fil-kawza jitlob li jintervjeni, u ghandu jigi ammess li hekk jintervjeni, biex jiprotegi l-interessi tieghu f`dik il-kawza partikolari u mhux f`kawza jew kawzi ohra li talvolta jistghu jigu intavolati. Filkaz in dizamina hu evidenti li l-interess li qed jippretendu Grima u Bajada ma hux interess dirett fil-kawza bejn Mario Galea Testaferra et min-naha u l-Gvern u l-konjugi Theuma u Grech min-naha l-ohra, izda semplicement interess flezitu in kwantu huma jibzghu li, galadarba jkun hemm ezitu ta` certu tip, dan l-ezitu jista` jkollu riperkussjonijiet fuq drittijiet li huma jivvantaw in konnessjoni ma` proprjeta` li ma ghandha t taqsam xejn ma dik li hija l-bazi tal-kawza de quo. Tali interess evidentement ma jistax jiggustifika intervent fis-sens tal- Artikolu 960 tal-Kap. 12, ghax altrimenti f`kull kawza li fiha jkollu jigi determinat xi punt legali ta` applikazzjoni piu` o meno generali jkun ifisser li kull min ghandu jew jista` talvolta jkollu kawza li tinvolvi b` xi mod dak il-punt ikun jista` jintervjeni in statu et terminis – din il-Qorti ma tahsibx li ghandha ghalfejn telabora fuq il-konfuzjoni li tinholoq fil-kawza li kieku dan kellu jkun hekk.”*

*Ukoll, il-Qorti taghmel referenza ghas-sentenza moghtija mill-Onorabli Qorti ta' l-Appell fis-7 ta' Novembru 1988 flismijiet **Anthony Psaila vs Arthur Biggerstaff** fejn issemma li l'intervent in statu et terminis mhux imdahhal bhala parti filgudizzju pendenti bejn il-kontendenti la bhala attur u lanqas bhala konvenut. Ghalhekk, fil-kaz ta` ezitu favorevoli ghalih, ma jistax jesegwixxi s-sentenza; u fil-kaz ta` ezitu sfavorevoli ghalih, is-sentenza ma tistax tigi ezegwita kontra tieghu.*

Illi fuq dan il-punt il-Costa jirrive li:- “il principio dell' accettazione della lite in statu et terminis deve intendersi sotto due profili: 1 l'interveniente non puo` opporre eccezioni, difese o prove gia` precluse alle parti; 2 all'interveniente si possono opporre tutti i fatti della gia` compiuta istruttoria, senza che egli possa a sua volta opporvi delle difese dei fatti ormai preclusi.”

Is-Satta jemfasizza:-“il terzo possa dedurre prove, purché` queste si riferiscano non alla posizione delle parti ma al diritto che il terzo intende tutelare mediante il suo intervento”.

Diversament mill-posizzjoni ta' l-kjamat fil-kawza, l-intervenut fil-kawza la huwa attur u lanqas konvenut. La jista` jitlob il-hlas ta`

L-ispejjez tieghu u anqas jista` jigi kkundannat ihallas spejjez. L-intervenut ma jistax jigi kundannat jew liberat. Sentenza ma tista` qatt tigi esegwita millintervenut fil-kawza jew kontra tieghu. Il-Qorti ghandha l-obbligu li tikkonsidra s-sottomissjonijiet ta` l-intervenut fil-kawza.

Dan premiss, u ghar-ragunijiet ta` dritt fuq esposti, il-Qorti mhijex sejra tippronunzja ruhha fil-parametri tal-kawza tal-lum dwar pretensjonijiet li l-intervenuti jista` jkollhom fir-rigward tal-ishma in kwistjoni u sejra taghti decizjoni dwar it-talbiet attrici kif promossi u dwar l-eccezzjonijiet talkonvenuti kif dedotti.

Il-Qorti sejra tipprovdi dwar l-ewwel, it-tieni u t-tielet talbiet attrici in kwantu jirrigwardaw l-ishma in kwistjoni billi tiddikjara li l-ishma in kwistjoni huma proprjeta` f`ishma ndaqs bejn l-atturi u l-eredi ta` Alfred Abela. Ghall-fini ta` kjarezza l-ishma in kwistjoni huma t-8,000 sehem filkumpannija Central Cement Limited u cioe` 920 Ordinary Shares D u 7080 Ordinary Shares E. Dawk l-ishma l-ohra li akkwistat Doris Abela wara lmewt ta` zewgha mhux parti fil-vertenza u dwarhom xejn ma huwa pretiz mill-atturi.

Il-Qorti tishaq illi ladarba l-effett tal-kisba ta` gid minn prestanome huwa dak li l-haga ssir tal-mandant minnufih u mhux malli ssir it-talba lillmandatarju, ma hux mehtieg li jithassar l-att li bih il-mandatarju jkun kiseb il-haga izda huwa bizzejjed li l-istess parti attrici wara li turi li tassew kien hemm tali mandat, tghaddi biex titlob l-ezekuzzjoni specifika. Ghaldaqstant, ma huwiex necessarju li jigi ordnat li jsiru xi atti ta` trasferiment biex jirriflettu dak li qed jigi kkonfermat u ordnat minn din il-Qorti, ossija li l-ishma in kwistjoni kienu sa minn dejjem u ghadhom proprjeta` ta` l-atturi u tal-mejjet Alfred Abela.

Il-Qorti tghid illi l-konvenuta Central Cement Limited kienet imharrka ghall-fini ta` integrita` tal-gudizzju u sabiex is-sentenza tkun effettiva anke fil-konfront taghha. Madanakollu jidher li s-socjeta` konvenuta imxiet skont l-istatut taghha.. Huwa minnu li sa mill-mument ta` inkorporazzjoni tas-socjeta` konvenuta, l-ishma kienu registrati fl-isem ta` isem Alfred Abela u ghalhekk wara li miet Alfred Abela s-socjeta` konvenuta mexxiet biex tittrasferixxi dawk l-ishma lill-eredi tieghu. Il-Qorti tqis illi s-socjeta` konvenuta hija ghal kollox estranea ghall-kontestazzjoni bejn ilpartijiet l-ohra, u ghalhekk mhijex sejra tinkorri spejjez.”

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

19. Dan l-aggravju tal-appellanti huwa effettivament mibni fuq tliet raġunijiet u  jo  (a) li l-Ewwel Qorti injorat xi inkonsistenza fil-provi mressqa mill-atturi, (b) li l-Ewwel Qorti skartat ir-relazzjoni tal-Perit Tekniku meta ma kienx hemm raġuni valida biex tagħmel dan u (c) li l-Ewwel Qorti għamlet apprezzament  baljat tax-xhieda tagħha.

20. Waħda mill-inkonsistenzi indikati mill-appellanti tirrigwarda x-xhieda ta' Godwin Falzon dwar meta saret skrittura li turi dikjarazzjoni minn Alfred Abela li l-ishma in kwistjoni huma tiegħu u tal-atturi f'ishma indaqs. Peress li dan l-ilment huwa relatat mal-ilment sussegwenti tal-appellanti dwar il-perizja teknika l-Qorti ser titrattahom flimkien. Fir-rigward tal-bqija tal-inkonsistenzi li indikat l-appellanti f'dan l-aggravju l-Qorti tagħmel is-segweni konsiderazzjonijiet:

- i. Fil-fehma ta' din il-Qorti d-dikjarazzjoni magħmula fir-rikors  guramentat tal-atturi li l-aħwa Abela kienu ftehm u li l-ishma jiġu rreġistrati f'isem Alfred Abela mhijiex kontradetta mix-xhieda ta' Godwin Falzon li xehed li sussegwentement Alfred Abela kien qallu li għamel  ball meta rreġistra dawn l-ishma fuq ismu biss. Il-fatt li l-aħwa kienu qablu li jsir dan ma jeskludix li Alfred Abela seta' sussegwentement iddispjaci u li

I-ishma kienu ġew irregjistrati b'dan il-mod u wera x-xewqa li dawn I-ishma jidhru li kienu tal-erba' aħwa u mhux tiegħu biss.

- ii. Hija żbaljata l-appellanti meta tgħid li fil-kontro-eżami tiegħu John Abela ammetta li l-atturi u Alfred Abela ma kinux iddiskutew l-akkwist tal-ishma f'Central Cement Limited. Din l-"ammissjoni" li għaliha tirreferi l-appellanti tidher li hija s-segwent: "Diskussjonijiet tant konna inhallu f'idejha, li meta mmur lanqas kien jiddiskuti jaqbad jghidli xtrajt tas-Central Cement ngħidlu kollox sew, jekk imur jixtri proprjeta ngħidlu kollox sew, anke vetturi hemm li huma tagħna Abela Brothers fuq ismu, Alfred Abela, allura x'nagħmel naqbd u minn għonqu u ngħidlu ha nigi miegħek? Ahna dejjem konna nkunu xogħol." (fol. 1020). Fil-fehma ta' din il-Qorti din mhijiex ammissjoni min-naħa ta' John Abela li l-atturi u Alfred Abela ma kinux iddiskutew l-akkwist tal-ishma f'Central Cement Limited, għaliex dan il-bran jidher li huwa aktar forma ta' eżempju prattiku tal-mod kif kienu joperaw l-erba' aħwa bejniethom. Fil-fatt, meta ġie mistoqsi espressament dwar jekk l-aħwa ddiskutewx l-akkwist tal-ishma in kwistjoni qabel ma dawn effettivament inxtraw huwa wieġeb hekk: "Iwa qalli ha nagħmel dawn fuqi, qalli għax konna jigiferi

hrigna minn problema ta' hutna l-iehor jigifieri lanqas konna kkonkludejna ma' l-iehor u ghamilhom fuq ismu biss imma l-flus u kollox u l-ftehim u kollox, kollox ta' bejnietna kollox.”
(fol. 1021);

- iii. Anke l-kontradizzjoni li ssemmi l-appellanti fir-rigward tax-xhieda ta' Godwin Falzon fir-realtà ma teżistix. Huwa minnu li Godwin Falzon xehed li kien qal lil Alfred Abela li ma kienx possibbli li l-ishma jiġu rreġistrati wkoll fuq isem ħutu minħabba l-kwistjoni tad-drittijiet ta' preferenza tal-azzjonisti l-oħra. Falzon xehed ukoll però li Alfred Abela verament ried li jsolvi din il-problema u kien għalhekk li hu xorta waħda kien bagħat ittra lil Central Cement Limited f'isem Alfred Abela. Il-Qorti ma tqisx li din hija kontradizzjoni tax-xhieda tiegħu. Fil-fatt kopja tal-ittra li ntbagħtet lil Central Cement Limited, bis-soluzzjoni proposta li l-ishma jiġu rreġistrati f'isem kumpanija ġdida li kienet ser tiġi ffurmata għal dan l-iskop, u Central Cement Limited kienet irrispondiet billi qalet li dan ma kienx possibbli għax kien imur kontra r-regoli tad-dritt ta' preferenza tal-azzjonisti. Dawn iż-żewġ ittri għalhekk jikkorroboraw pjenament il-verżjoni mogħtija minn Godwin Falzon dwar din il-kwistjoni.

21. Barra minn hekk jidher li l-appellanti qed tinjora t-testimonjanza ta' diversi xhieda li jikkorroboraw it-teżi attriċi u li kif ikkonsidrat l-Ewwel Qorti huma xhieda indipendenti li m'għandhom l-ebda konnessjoni personali mal-mertu tal-kawża jew il-partijiet. Din il-Qorti tagħmel referenza partikolari għas-segwenti:

- i. Alfred Meli, li kien parti mill-grupp tal-burdnara li l-atturi u
ħuhom kienu membri xehed hekk:

“Xhud: Tal-burdnara, tas-siment. Fin-1982 konna bdejna niddiskutu mal-gvern ta' dik il-gurnata biex niehdu x-shares ahna fiha, fis-Central Cement. U jiena fost minnhom kelli lil Alfred Abela, ghax illum miet ukoll, kien mieghi fil-kumitat jirraprezenta lil Alfred Abela u sintendi kien jirraprezenta anke lil hutu ghax kien wiehed mix-shareholders li dan, tal-kumpanija. U dejjem naf illi qatt m'ghaddielna minn mohhna li ma kienx qed jirraprezenta lil hutu u l-flus li jareg ma kinux f'ismu u f'isem hutu wkoll, kollha. [...]

Qorti : Ara jekk hux nifhmek tajjeb. Ix-shares gew registrati f'ismu personali. Inti f'mohhok, qed tghid, f'mohhok kien illi dawk ix-shares ghalkemm f'ismu personali, fil-fatt kienu f'ismu u f'isem hutu.
Xhud: Hekk hu. (fol. 77)”

- ii. Mix-xhieda ta' Godwin Falzon, li huwa l-awditur tal-kumpanija Abela Brothers Limited, jirriżulta li l-konvenuta Doris Abela ħallset biss 25% tal-kont li kellu jithallas wara d-denunzja tal-ishma in kwistjoni, filwaqt li l-atturi ħallsu l-75% rimanenti minn dan il-kont (fol. 110). Fil-fatt minn Dok GF2 jirriżulta li l-konvenuta Abela kienet ħallset 25% mill-ammont dovut wara d-denunzja fuq dawn l-ishma, u ċjoè Lm1,055 filwaqt li l-atturi ħallsu 75% u ċjoè Lm3,165 (fol.

114). Il-Qorti tosserva li l-appellanti bl-ebda mod ma kkontestat din ix-xhieda.

- iii. Saviour Cauchi, li kien l-*accountant* li kien ġie mqabbad mill-konvenuta Abela, meta ġie mistoqsi x'kienet il-pożizzjoni li ħadet l-istess konvenuta meta l-aħwa Abela qalu li parti mill-ishma rreġistrati fuq isem żewġha kienu tagħhom wieġeb li l-konvenuta ma ċaħditx li l-aħwa Abela kellhom parti minn dawk l-ishma u dan minkejja li rrifjutat li ċċedi li xi ishma jiġu trasferiti fuq isem l-atturi (fol. 131).
- iv. Josef Wallace Galea, li kien impjegat ta' H&B Falzon & Falzon li tagħha kienet klijenta Abela Brothers Limited, xehed li Alfred Abela stess kienu qallu li l-ishma mertu ta' dawn il-proċeduri u li hu kien jaf li kien hemm problema fis-sens li Alfred Abela ried li dawn l-ishma jiġu rreġistrati fuq ismu u kif ukoll fuq isem l-atturi iżda qatt ma rnexxielu jagħmel dan minħabba r-regola ta' *pre-emption rights* li kellha Central Cement Limited u li effettivament kienet tfisser li l-ishma kien ser ikollhom jiġu offruti l-ewwel lill-azzjonisti eżistenti.

22. Fir-rigward tal-iskrittura msemmija aktar-il fuq, il-Qorti tibda billi tosserva li hija żbaljata l-appellanti meta tgħid li Godwin Falzon kien biddel ix-xhieda tiegħu dwar meta saret l-iskrittura wara li ġiet ippreżentata r-relazzjoni tal-Perit Tekniku. Falzon kien diġà kkoreġa ruħu dwar id-data meta saret din l-iskrittura fix-xhieda tiegħu tad-9 ta' Ottubru 2014 (*fol.* 1003), mentri r-relazzjoni tal-Perit Tekniku ġie ppreżentat in atti fit-18 ta' Frar 2015. Il-Qorti tosserva inoltre li għalkemm huwa minnu li Falzon semma s-sena 2006 l-ewwel darba li xehed, jidher li dan kien bi żball ikkonsidrat li sa minn dakinhar huwa kien spjega li din l-iskrittura kellha ssir *bit-typewriter* għaliex ma kienx għad hemm *computers* disponibbli dak iż-żmien. Għalhekk fil-fehma ta' din il-Qorti, l-Ewwel Qorti kienet korretta meta aċċettat li din l-iskrittura kienet saret fis-snin tmenin minkejja li darba minnhom Godwin Falzon kien semma s-sena ta' 2006 ladarba anke minn dik ix-xhieda stess jidher manifestament li dan kien żball.

23. Il-Qorti tosserva wkoll li in atti ġiet prodotta ittra li kienet ġiet mibgħuta lil Central Cement Limited sabiex tiġi rettifikata din is-sitwazzjoni (*fol.* 1015). Din l-ittra, li ġgib id-data 16 ta' Novembru 1983, taqra hekk:

“We have been requested by Mr. Alfred Abela to write on his behalf re above mentioned shareholding in Central Cement Limited. As these share certificates have been issued in his name it obviously transpires that Mr. Alfred Abela is the sole holders of 8000 shares. In actual fact Mr. Alfred Abela did not intend to purchase these shares on his behalf but on himself and his three brothers namely, Emmanuel, Anthony and John Abela.

As a result, Mr. Abela on becoming aware that these shares have all been issued in his own name wishes to rectify the matter as early as possible.

In view of the above Messrs. Abela are now forming a new company namely Haulage Hirers Ltd. The shareholders of this new company will be as follows:-

Mr. Alfred Abela – 25%

Mr. Emmanuel Abela – 25%

Mr. John Abela – 25%

Mr. Anthony Abela – 25%

Mr. Alfred Abela is now seeking Board approval to approve the transfer of all his holding to Haulage Hirers Ltd, company in formation.”

24. Fl-atti hemm ukoll konferma li din l-ittra verament kienet ġiet mibgħuta lil Central Cement Limited peress illi fl-atti hemm kopja tar-risposta li ġiet mogħtija mill-istess kumpanija permezz ta' ittra datata 7 ta' Frar 1984 (*fol.* 1014) li tagħmel referenza espressa għall-ittra appena ċitata u tgħid li mhuwiex possibbli li jsir dak suggerit f'dik l-ittra minħabba il-*pre-emption rights* tal-azzjonisti eżistenti. Il-Qorti tosserva f'dan ir-rigward li Central Cement Limited hija parti minn dawn il-proċeduri u rappreżentant tagħha kien ikun preżenti għas-seduti quddiem il-Qorti u qatt ma tqajjem xi dubju dwar l-affidabilità ta' dawn l-ittri. Il-fatt li fl-ittra ma ssemmitx id-dikjarazzjoni li kien iffirma Alfred Abela hija rrelevanti għaliex fl-aħħar mill-aħħar din l-ittra tirrifletti l-ħsieb li ġie espress f'dik id-dikjarazzjoni, u ċjoè li l-ishma mertu ta' dawn il-proċeduri kienu ta' Alfred u Abela u ħutu l-atturi f'ishma ugwali.

25. Fir-rigward tal-ilment tal-appellanti relatat mar-relazzjoni teknika, il-Qorti tosserva illi l-Ewwel Qorti ma skartatx ir-relazzjoni teknika kompletament. Fil-fatt, għalkemm l-Ewwel Qorti skartat il-konklużjoni finali tal-Perit Tekniku għaliex sabet li kienet ibbażata fuq apprezzament tal-provi żbaljat, il-konklużjoni tal-Ewwel Qorti hija xorta waħda bbażata fuq dak li kkonstata l-Perit Tekniku fir-relazzjoni tiegħu. Din il-Qorti tqis li l-Ewwel Qorti kienet korretta meta skartat il-konklużjoni tal-Perit Tekniku li l-firma fuq l-iskrittura msemmija mhijiex ta' Alfred Abela għaladarba l-Perit Tekniku wasal għal dik il-konklużjoni għaliex f'isem li l-iskrittura saret fl-2006 u mhux fis-snin tmenin. Kif diġà gie kkonsidrat, jirriżulta suffiċjentement pruvat li l-iskrittura saret fis-snin tmenin u li l-Ewwel Qorti kienet korretta meta aċċettat ix-xhieda ta' Godwin Falzon dwar dan. Minn qari tar-relazzjoni teknika jirriżulta li l-Perit Tekniku ddetermina li l-firma ta' Alfred Abela evolviet maż-żmien u li l-firma fuq l-iskrittura msemmija taqbel mal-firma ta' Alfred Abela kif kienet fis-snin tmenin. Għalhekk l-Ewwel Qorti għamlet sew meta kkonsidrat li mill-provi ma jirriżultax li l-firma fuq dik l-iskrittura mhijiex ta' Alfred Abela kif tallega l-appellanti, ladarba gie determinat li l-iskrittura kienet saret proprju fis-snin tmenin.

26. Fir-rigward tal-ilment tal-appellanti dwar ix-xhieda tagħha, il-Qorti rat il-bran mix-xhieda in kontro-eżami tal-appellanti fejn l-Ewwel Qorti kienet qed tistaqsiha dwar il-provenjenza tal-flus li ntużaw biex gew akkwistat l-ishma mertu ta' dawn il-proċeduri u ma taqbel xejn mal-

argument magħmula mill-appellanti f'dan ir-rigward fl-aggravju tagħha. L-ewwel nett huwa ċar li l-akkuża magħmula mill-appellanti li l-Ewwel Qorti kienet b'xi mod qed tiżgwida bil-mistoqsijiet li kienet qed tagħmilha hija assolutament fiergħa u vessatorja. L-Ewwel Qorti staqsiet kemm-il darba l-istess mistoqsija, u ċjoè ta' min kienu l-flus li ntużaw biex ġew akkwistati l-ishma, jekk kinux tar-raġel tagħha u tagħha jew jekk kinux tal-kumpanija, u l-mistoqsija saret b'mod ċar u faċli li tinftiehem. Minn qari ta' din il-parti tax-xhieda huwa ċar li l-appellanti kienet qed tagħmel l-añjar tagħha biex taħrab milli twieġeb din il-mistoqsija, billi tirrispondi li r-raġel tagħha kien dejjem l-iktar wieħed li ħadem, li hija kienet ħadmet a beneficiċċju tal-añwa ukoll, li kien hemm inganni u ħwejjeġ oħra rrelevanti bħal dawn. Il-fatt li l-Ewwel Qorti insistiet li tiegħu risposta għal domanda tant relevanti u pertinenti żgur ma jfissirx li għamlet xi pressjoni indebita fuq l-appellanti kif essenzjalment qiegħed jiġi suġġerit fir-rikors tal-appell. Inoltre, l-interpretazzjoni mogħtija mill-appellanti ta' din is-silta mill-kontro-eżami tagħha hija kompletament skorretta. Mhuwiex minnu dak li targumenta l-appellanti fis-sens li hi kienet qalet lill-Ewwel Qorti li bl-introjtu li kienu jaqilgħu mill-kumpanija l-atturi kienu jixtru karożzi u postijiet, filwaqt li Alfred Abela kien uża l-introjtu tiegħu biex jixtri l-ishma u li għalhekk ir-risposta tagħha kienet fis-sens li l-flus li ntużaw kienu tar-raġel tagħha u tagħha. Ir-risposta li tat l-appellanti kienet proprju dik li tgħid l-Ewwel Qorti fis-sentenza appellata u ċjoè li l-flus li ntużaw minn Alfred Abela biex

jinxtraw l-ishma kienu flus tal-kumpanija li kellu flimkien ma' ħutu, hekk kif
jidher mis-segwent i bran:

“Qorti: Il-flus minn tal-kumpanija kienu?
Xhud : Tal-kumpanija ghax hutu kollox mill-kumpanija hallsu.
Qorti: Dak li ridt inkun naf.
Xhud: Ghalhekk.
Qorti: Rajtx kif ghidtieli fl-ahhar. Mela l-flus li uza zewgek
Xhud: Kollox mill-kumpanija.
Qorti: Kienu tal-kumpanija.
Xhud: Iva.
Qorti: Pero' poggihom f'ismu.
Xhud: Iva.” (fol. 1199)

27. Fil-fehma ta' din il-Qorti m'hemmx interpretazzjoni loġika u raġonevoli oħra għal dan il-bran ħlief li l-appellanti ammettiet bil-ġurament tagħha li l-flus li ntużaw biex ġew akkwistati l-ishma f'Central Cement Limited kienu flejjes tal-kumpanija li kellhom l-atturi flimkien ma' ħuhom, u mhux flejjes personali ta' Alfred Abela u martu l-appellanti. Il-Qorti tosserva li kien biss meta reġgħet ġiet riprodotta li l-appellanti bdiet issostni li l-flus biex inxtraw dawn l-ishma kienu ġew minn tfaddil li kellhom hi u żewġha, b'kontradizzjoni netta għal dak li kienet qalet fis-seduta preċedenti. Din ma kinitx l-unika kontradizzjoni magħmula mill-appellanti f'dan ir-rigward, għaliex fl-istess xhieda in ri-eżami saħansitra rrispondiet “Heqq jien naf minn fejn ġew heqq” (fol. 1211) meta għal darba oħra ġiet mistoqsija mill-Qorti minn fejn ġew il-flus biex inxtraw dawn l-ishma. Ikkonsidrat li l-appellanti biddlet il-verżjoni tagħha tliet darbiet fuq il-kors ta' żewġ seduti, u dan wara li kienet evażiva għall-aħħar waqt id-deposizzjoni tagħha u għamlet l-almu tagħha biex taħrab id-domandi

magħmula lilha, l-appellanti ċertament ma tistax tippretendi li l-Ewwel Qorti jew din il-Qorti jaċċettaw il-verżjoni tagħha bħala dik veritiera.

28. Għalhekk, in vista ta' dan kollu, il-Qorti tqis li l-ilmenti kollha tal-appellanti dwar l-apprezzament tal-provi magħmul mill-Ewwel Qorti huma kollha infondati, u wara li fliet l-atti bir-reqqa din il-Qorti taqbel perfettament mal-konklużjoni tal-Ewwel Qorti f'dan ir-rigward. Għaldaqstant dan l-aggravju qiegħed jiġi miċħud.

It-Tieni Aggravju

29. Permezz ta' dan l-aggravju l-appellanta targumenta li anke li kieku kellu jiġi aċċettat li rriżultat l-eżistenza ta' mandat prestanome, it-talbiet attriċi li tressqu wara li l-ishma li kellu żewġha ġew trasferiti fuq isimha wara mewtu kienu u huma improponibbli. Targumenta li kwalsiasi mandat mogħti mill-atturi lil Alfred Abela u kwalsiasi obbligazzjoni li seta' kien hemm fuq Alfred Abela fil-konfront ta' ħutu fir-rigward tal-ishma in kwistjoni u kwalsiasi dritt rispettiv li kien ikollhom l-atturi ġew estinti mal-mewt tal-istess Alfred Abela u mas-suċċessjoni favur tagħha, f'liema mument l-atturi spiċċaw jiddekadu minn kwalsiasi dritt li seta' kellhom fil-konfront ta' dak pretiż minnhom. Issostni li skont il-ġurisprudenza l-jedd ta' azzjoni jintilef kemm-il darba l-ħaġa miksuba mill-mandatarju tkun laħqet għaddiet għand terzi persuni, u dan għaliex l-azzjoni mandati

directa hija waħda personali. Tgħid li għalhekk, ladarba l-atturi ma ressqux il-pretensjoni tagħhom qabel l-ishma in kwistjoni għaddew f'idejha allura huma tilfu d-dritt ta' azzjoni fir-rigward tal-istess ishma, anke peress li ma għie ntavolat l-ebda mandat ta' inibizzjoni sabiex l-atturi jevitaw li jsir it-trasferiment tal-ishma. Iżżid li għalkemm permezz ta' din il-kawża l-atturi qegħdin effettivament jimpunjaw dak li għadda favur tagħha bis-suċċessjoni ta' żewġha huma ma ressqu l-ebda talba sabiex jiġi impunjat il-wirt ta' Alfred Abela jew biex jiġihassar dak li għadda favur tagħha permezz tas-suċċessjoni tiegħu. Tgħid li l-Ewwel Qorti kienet żbaljata meta kkonsidrat li din il-kawża ma titrattax impunjazzjoni tas-suċċessjoni ta' Alfred Abela għaliex ladarba Alfred Abela ma kienx għadu ħaj u għaldaqstant il-kawża ma tressqitx kontra tiegħu, l-impunjazzjoni tal-istess suċċessjoni kellha tkun parti mill-mertu ta' din il-kawża għaliex effettivament dak li qed jitolbu l-atturi jippreġudika dak li hija wirtet mingħand żewġha.

30. Emanuel Abela jwieġeb li huwa assodat li wieħed ma jistax iqajjem eċċezzjoni ħlief fir-risposta ġuramentata u ċertament mhux fi stadju tal-appell, u għalhekk dan l-aggravju għandu jiġi miċħud *ab initio*. Jargumenta li fi kwalunkwe każ dan l-aggravju huwa manifestament frivolu u vessatorju għaliex Doris Abela mhijiex terza persuna iżda wirtet lill-mejjet u għalhekk bħala eredi daħlet fiż-żarbun tiegħu, u għaldaqstant ma kien hemm l-ebda trasferiment lil terz. Jgħid li l-ġurisprudenza

tikkonferma li l-azzjoni mandati directa tista' tingieb kontra l-eredi, u jagħmlu referenza għall-Artikolu 1871A tal-Kodiċi Ċivili dwar l-obbligu tal-werrieta jew l-eżekutor testamentarju li f'każ li jmut il-mandatarju jikkonservaw il-proprjetà miżmuma għall-mandant u minnufih jittrasferixxu l-proprjetà lill-mandant kif jorndnalhom. Jgħid li l-argument tal-appellanti li kellha ssir xi impunjazzjoni tas-suċċessjoni ta' Alfred Abela hija inkonċepibbli għaliex huma mhumiex l-eredi tad-defunt iżda għandhom id-dritt ta' azzjoni kontra l-appellanti qua eredi ta' Alfred Abela.

31. John u Anthony Abela jwieġbu li l-ewwelnett din l-eċċezzjoni kellha titressaq *in limine litis* iżda ma tressqitx u għalhekk l-appellanti ma tistax tqajjimha f'dan l-istadju tal-proċeduri. Jargumenta li fi kwalunkwe każ dan l-aggravju m'għandux mis-sewwa għaliex il-werrieta tal-mandatarju mhumiex u qatt ma jistgħu jiġu meqjusa bħala terzi.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

32. L-ewwelnett din il-Qorti taqbel mal-appellati li l-kwistjoni dwar jekk l-atturi setgħux jeżerċitaw din l-azzjoni kontra l-konvenuta Doris Abela wara l-mewt ta' żewġha hija kwistjoni li qed titqajjem għall-ewwel darba f'dan l-appell meta huwa impermissibli li jitqajmu kwistjonijiet ġodda li ma jkunux għadhom ġew dibattuti mill-partijiet. Fi kwalunkwe każ il-Qorti tqis li dan l-aggravju huwa għal kollox infondat għaliex il-konvenuta Doris

Abela qua eredi ta' żewġha Alfred Abela ma titqiesx bħala terza persuna li f'idejha għaddew l-ishma in kwistjoni, in kwantu hija akkwistat dawn l-ishma għaliex bħala eredi ta' Alfred Abela hija daħlet fiż-żarbun legali tiegħu u qed tkompli l-personalità ġuridika tiegħu.

33. Anke l-argument li kellha titressaq talba biex jiġi impunjat il-wirt ta' Alfred Abela huwa manifestament infondat. L-azzjoni attriċi ma tiddependix mill-impunjazzjoni ta' xi artikolu tat-testment ta' Alfred Abela, partikolarment ikkonsidrat li l-ishma in kwistjoni ma ġewx akkwistati mill-appellata permezz ta' xi tip ta' legat iżda biss minħabba li l-appellata ġiet nominata bħala l-eredi universali ta' żewġha. Għalhekk l-Ewwel Qorti kienet korretta meta kkonsidrat li din il-kawża m'għandha xejn x'taqsam ma' impunjazzjoni tat-testment ta' Alfred Abela.

34. Għaldaqstant dan l-aggravju qiegħed jiġi miċħud.

It-Tielet Aggravju u l-Appell Inċidentali

35. Permezz ta' dan l-aggravju l-appellanta tilmenta li dak deċiż mill-Ewwel Qorti jikkontradixxi dak mitlub mill-atturi u lanqas biss ingħata provvedimenti ċar mill-Ewwel Qorti dwar kif dak deċiż minnha kellu jiġi attwat, li skont l-appellanti għandu jwassal għan-nullità tas-sentenza. L-appellanti targumenta li fit-tieni talba tagħhom l-atturi ressqu żewġ talbiet

alternattivi iżda l-Ewwel Qorti laqgħet din it-talba mingħajr ma speċifikat x'kienet qed tilqa' eżattament, filwaqt li fir-rigward tat-tielet talba din ġiet milqugħa mill-Ewwel Qorti minkejja li fil-konsiderazzjonijiet tagħha kien qalet li mhuwiex neċessarju li jiġi ordnat li jsiru xi atti ta' trasferiment biex jirriflettu dak li qed jiġi kkonfermat u ordnat minnha. Tgħid li għalhekk huwa ċar li s-sentenza appellata hija kontradittorja u għaldaqstant dak li ġie deċiż m'għandux jitqies li huwa validu proprju għaliex hu kontradittorju. Iżżid li dan jikkonferma dak li qalet fl-aggravju preċedenti li dak pretiż mill-atturi intilef malli l-ishma għaddew fuqha, għaliex mill-atti jirriżulta li b'konsegwenza tar-regoli dwar id-drittijiet tal-azzjonisti tas-soċjetà Central Cement Limited mhuwiex possibbli li xi ishma jiġu assenjati lil terzi ħlief skont il-proċeduri dettati mill-artikoli tal-istess kumpanija.

36. Emanuel Abela jwieġeb li s-sentenza appellata hija ċara minkejja li t-tieni talba attriċi tipprospetta żewġ alternattivi, u dan peress li l-Ewwel Qorti għamlitha ċara li ma kien hemm ebda ħtieġa ta' att ta' trasferiment għaliex is-sentenza kienet dikjarazzjoni ta' stat ta' fatt, u għalhekk huwa ċar li hija l-ewwel parti tat-tieni talba li ġiet milqugħa. Isostni li għalhekk m'hemm l-ebda incertezza jew "kontradizzjoni totali" kif allegat mill-appellanti.

37. John u Anthony Abela jwieġbu li l-Ewwel Qorti spjegat b'mod ċar kif l-ishma mertu ta' dawn il-proċeduri għandhom iduru fuq isem l-atturi.

38. Peress li l-appell inċidentali ta' John u Anthony Abela ukoll jitratta l-mod kif ġiet deċiża t-tieni talba attriċi, il-Qorti tqis li jkun utli li jiġi trattat flimkien ma' dan l-aggravju. L-atturi appellanti jargumentaw li għalkemm m'hemm l-ebda kontradizzjoni fit-tieni talba tagħhom jew fid-deċiżjoni tal-Ewwel Qorti, ikun tajjeb li bis-saħħa ta' din is-sentenza jiġi ordnat li dak ordnat mill-Ewwel Qorti għandu jkollu seħħ u effett mingħajr il-ħtieġa ta' trasferiment ulterjuri mill-appellanti lid-diversi appellati.

39. Il-konvenuti ma pprezentaw l-ebda risposta għal dan l-appell inċidentali.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

40. L-aggravju tal-konvenuta jitratta allegata kontradittorjetà bejn dak mitlub mill-atturi u dak deċiż mill-Ewwel Qorti kif ukoll allegat nuqqas li jingħata provvedimenti ċar dwar kif għandu jiġi attwat dak deċiż. Skont il-konvenuta dan iwassal għan-nullità tas-sentenza appellata. Min-naħa tagħhom l-atturi John u Anthony Abela jsostnu li s-sentenza mhijjex nulla iżda madanakollu hemm lok li jiġi ċċarat kif għandha tiġi esegwita peress

li t-tieni talba tipprospetta talbiet alternattivi li però ġew it-tnejn milqugħa mill-Ewwel Qorti.

41. It-tieni u t-tielet talba attriċi jaqraw hekk:

“2. Tordna u tiddikjara illi dak eventwalment ordnat minn dina l-Onorabbli Qorti kif mitlub fit-talba precedenti jkollu sehh u effett bis-sahha tal-istess eventwali sentenza u minghajr il-htieġa ta` trasferiment ulterjuri mill-imsemmija konvenuta lid-diversi atturi, jew altrimenti tordna lill-konvenuta sabiex tersaq għall-ezekuzzjoni ossia ffirmar skrittura ta` assenjazzjoni tal-ishma kif ordnat fl-ewwel talba minghajr hlas lilha ta` ebda korrispettiv, liema skrittura tigi redatta min-Nutar nominat appozitament minn dina l-istess Qorti, u ffirmata bix-xhieda tal-istess Nutar u tinnomina kuraturi sabiex jirraprezentaw l-eventwali kontumaci;.

3. Tordna lis-socjeta` konvenuta sabiex taghti sehh u għarfien lil dak eventwalment ordnat minn dina l-Onorabbli Qorti kif mitluba fit-talba precedenti billi, minghajr il-htieġa ta` formalita` ulterjuri u minghajr ma jigu applikati fir-rigward tal-istess assenjazzjoni dawk l-Artikoli tal-Istat tal-kumpanija illi jirregolaw it-trasferiment tal-ishma, tirregistra bhala azzjonisti tagħha, fil-kotba u d-dokumenti mizmuma minnha skont il-Ligi, lil kull wiehed mill-atturi bhala l-propjetarji tal-ishma ddikjarati bhala li jappartjenu lill-istess atturi rispettivament kif mitlub fit-talba precedenti, jew altrimenti assenjati rispettivament lilhom bis-sahha tal-iskrittura ta` assenjazzjoni eventwalment ezegwita, skont il-kaz;”

42. Effettivament l-atturi talbu fit-tieni talba tagħhom li l-eventwali deċiżjoni tal-Ewwel Qorti dwar il-proprjeta` tal-ishma mertu ta' dawn il-proċeduri għandu jkollha effett minghajr il-htieġa ta' xi formalita` ulterjuri. F'din l-istess talba l-atturi talbu wkoll però li fil-kaz li din it-talba ma tiġix milqugħa l-konvenuta għandha tigi ordnata sabiex tersaq għall-iffirmar ta' skrittura appożita u talbu għalhekk li jinħatar Nutar u kuratur għall-eventwali kontumacċja. It-tieni u t-tielet talba attriċi ġew milqugħa mill-Ewwel Qorti b'dan il-mod:

“Tilqa` l-ewwel, it-tieni, it-tielet u r-raba` talbiet tal-atturi kif dedotti.”

43. Il-konsiderazzjonijiet allegatament konfligġenti li għalihom tirreferi

l-konvenuta appellanti jaqraw hekk:

“Il-Qorti sejra tipprovdi dwar l-ewwel, it-tieni u t-tielet talbiet attrici in kwantu jirrigwardaw l-ishma in kwistjoni billi tiddikjara li l-ishma in kwistjoni huma proprjeta` f`ishma ndaqs bejn l-atturi u l-eredi ta` Alfred Abela. Għall-fini ta` kjarezza l-ishma in kwistjoni huma t-8,000 sehem fil-kumpannija Central Cement Limited u cioe` 920 Ordinary Shares D u 7080 Ordinary Shares E. Dawk l-ishma l-ohra li akkwistat Doris Abela wara l-mewt ta` zewgha mhux parti fil-vertenza u dwarhom xejn ma huwa pretiz mill-atturi.

Il-Qorti tishaq illi ladarba l-effett tal-kisba ta` gid minn prestanome huwa dak li l-haga ssir tal-mandant minnufih u mhux malli ssir it-talba lill-mandatarju, ma hux mehtieg li jithassar l-att li bih il-mandatarju jkun kiseb il-haga izda huwa bizzejjed li l-istess parti attrici wara li turi li tassew kien hemm tali mandat, tghaddi biex titlob l-ezekuzzjoni specifika. Għaldaqstant, ma huwiex necessarju li jigi ordnat li jsiru xi atti ta` trasferiment biex jirriflettu dak li qed jigi kkonfermat u ordnat minn din il-Qorti, ossija li l-ishma in kwistjoni kienu sa minn dejjem u għadhom proprjeta` ta` l-atturi u tal-mejjet Alfred Abela.”

44. Il-Qorti tqis għalhekk li huwa minnu li t-tieni talba attrici ma kellhiex tiġi milqugħa fl-intier tagħha ladarba tipprospetta żewġ talbiet alternattivi biex ikopru kemm sitwazzjoni fejn il-Qorti tiddeċiedi li m'hemm bżonn l-ebda formalità sabiex l-atturi jitqiesu li huma wkoll proprjetarji tal-ishma in kwistjoni u kif ukoll sitwazzjoni fejn il-Qorti tiddeċiedi bil-kontra. Huwa ċar li waħda biss minn dawn iż-żewġ talbiet alternattivi kellha tiġi milqugħa. Il-Qorti ma taqbilx però mal-konvenuta appellanta li dan ifisser li fis-sentenza appellata hemm kontradittorjeta li twassal għan-nullità tas-sentenza. Fil-fehma ta' din il-Qorti il-fatt li l-Ewwel Qorti laqgħet it-tieni talba *in toto* minflok in parte ma jwassalx għall-sitwazzjoni fejn is-sentenza appellata hija inkongruwenti jew manifestament illogika jew

inkoerenti “b’tali mod li...jonqos il-proċediment loġiku-ġuridiku mqiegħed għab-bażi tad-deċiżjoni.”¹ Minn qari tas-sentenza appellata din il-Qorti m’għandha l-ebda dubju li l-Ewwel Qorti kkonsidrat, korrettement, li ma hemm bżonn li jsir l-ebda att ta’ trasferiment ladarba l-ishma in kwistjoni saru proprjetà tal-atturi mal-mument tal-kisba tagħhom u li għalhekk id-dikjarazzjoni tagħha f’dan is-sens hija suffiċjenti. Il-fatt li mbagħad laqgħet it-tieni talba *in toto* jidher aktar li huwa riżultat ta’ *lapsus calami* milli ta’ xi nuqqas ta’ koerenza jew loġika fir-*ratio decidendi* tal-Ewwel Qorti. Dan żgur m’għandux iwassal għan-nullità tas-sentenza appellata għaliex fejn in-nullità ta’ sentenza ma tkunx espressament prevista mill-liġi tali nullità għandha tiġi dikjarata biss meta jkun hemm raġuni gravi u suffiċjenti u żgur mhux meta s-sentenza appellata tkun sostanzjalment ġusta.

45. Għalhekk l-aggravju tal-konvenuta Doris Abela qiegħed jiġi miċħud. A skans ta’ kull ekwivoku però din il-Qorti sejra tiċċara d-deċiżjoni fir-rigward tat-tieni talba billi tiddikjara li din qed tiġi milqugħa limitatament billi dak ordnat mill-Ewwel Qorti għandu jkollu effett bis-saħħa tas-sentenza u mingħajr il-ħtieġa ta’ trasferiment ulterjuri minn Doris Abela lill-atturi.

¹ **Rose Loftus et v. Ray Mallia (Blye Engineering Co Ltd)** (Appell, 09/07/1999).

Ir-Raba' Aggravju

46. Permezz ta' dan l-aggravju l-appellanti tilmenta li mhuwiex ċar kif l-Ewwel Qorti ddeċidiet li tikkalkula minn meta d-*dividends* mitlubin mill-atturi, u ċjoè b'kemm lura kellhom imorru l-kalkoli li ntalbu minnhom fir-rigward tad-*dividends*. Targumenta li l-ewwelnett l-ebda *dividends* m'huma dovuti lill-atturi għaliex kwalsiasi dritt tagħhom ġie kristalizzat fil-mument meta ngħatat is-sentenza definittiva u mhux b'mod retroattiv aktar u aktar meta hija wriet biċ-ċar li hija kienet tassew konvinta u in buona fede li l-ishma in kwistjoni kienu biss ta' żewġha u tagħha u mhux tal-atturi wkoll. Tilmenta li minn imkien ma jirriżulta għalfejn l-Ewwel Qorti kkonkludiet li s-somma ta' €43,000 hija dovuta lill-atturi meta l-atturi stess premettew fir-rikors ġuramentat tagħhom li huma kienu ġew mgħoddija xi somom minnha. Targumenta wkoll li l-Ewwel Qorti kienet żbaljata meta ddeċidiet li kellha tinżamm responsabbli għall-imgħaxijiet li ddekorrew minn kull *dividend* għaliex l-Ewwel Qorti kellha tqis jekk hija kinitx tassew temmen b'mod ġenwin in *buona fede* li l-ishma kienu ta' żewġha u tagħha u sussegwentement tagħha biss.

47. Emanuel Abela jwieġeb li dan l-argument tal-appellanti huwa fallaċi għaliex l-ishma kienu mill-bidunett, u ċjoè mill-1982 tal-erba' aħwa u għalhekk mhuwiex minnu li d-deċiżjoni tal-Ewwel Qorti qed tiġi applikata kontra tagħha b'mod retroattiv. Jargumenta li l-appellanti kienet taf sew

li din kienet is-sitwazzjoni iżda ppruvat tagħmel gwadann ingust a dannu tagħhom. Jgħid li mhuwiex minnu li mhuwiex ċar minn meta l-Ewwel Qorti bdiet tikkalkula li kellhom jitħallsu d-dividends għaliex wara li l-Ewwel Qorti ddeterminat kemm kienu d-*dividends* bejn il-21 ta' Lulju 2006 u t-2 ta' Awwissu 2016 naqset somma li tirrapreżenta dak l-ammont li l-appellanti kienet diġà ħallset lill-atturi, li wassal għal bilanċ ta' €173,399.99. Jgħid li mbagħad peress li rriżulta li mill-2011 kien hemm 150 ishma li nxtraw mill-appellanti f'isimha personali l-Ewwel Qorti għamlet kalkolu fejn ħadet id-*dividends* wara l-2011 u naqqset dawk li kien hemm fuq l-imsemmija 150 ishma. Fir-rigward tal-ilment tal-appellanti dwar l-imgħax fuq id-*dividends* jwieġeb li skont il-liġi f'każ li persuna ttelef lil persuna oħra mill-użu tal-flus tagħha jiddekorru mgħaxijiet legali, u mill-provi jirriżulta proprju l-oppost ta' dak allegat mill-appellanti li kienet in *buona fede* peress li fil-verità jirriżulta li hija kienet taf li dawn l-ishma kienu tal-erba' aħwa tant li meta dawret l-ishma fuq isimha daret fuq l-atturi biex jikkontribwixxu għall-bolla fuq il-*causa mortis*.

48. John u Anthony Abela jwieġbu li l-Qrati jistgħu jordnaw li l-benefiċċji li minnhom il-parti attriċi tkun ġiet privata f'ġurnata partikolari jintraddu lill-istess parti attriċi appuntu b'effett minn dakinhar li dik il-parti tkun ġiet hekk privata mill-godiment tal-istess benefiċċji, għaliex altrimenti jkun qed jiġi premjat min jikser il-liġi billi jiġi permess li jzomm il-benefiċċji tal-illegalità tiegħu sakemm iddum pendenti l-kawża. Iżidu li appartu minn

hekk id-*dividends* kollha mħallsa jappartjenu lill-appellanti u lill-appellati fi kwoti indaqs peress li kienu nextraw minn Alfred Abela f'ismu u f'isem ħutu.

49. L-Ewwel Qorti għamlet is-segweni konsiderazzjonijiet:

“Ghar-rigward tal-hames u tas-sitt talbiet, jirrizulta mill-provi illi Alfred Abela miet fit-23 ta` Jannar 2006.

Mir-rendikont Dok CCL1 fol 64 sa fol 73, jirrizulta li bejn il-21 ta` Lulju 2006 u t-2 ta` Awissu 2016 thallsu b`kollox EUR 174,765.02 flimkien ma` Lm10,080 sabiex b`hekk it-total ta` *dividends* imħallsa jammonta ghal EUR 198,245.10c.

Minn dan l-ammont iridu jitnaqqsu d-*dividends* li kienu tqassmu minn Doris Abela lill-atturi liema *dividends* jammontaw ghal Lm10,080.

Ghandhom jitnaqqsu wkoll id-*dividends* li jidhru fl-4 ta` Gunju 2008 peress li mix-xiehda tar-rapprezentant ta` Central Cement Limited, jirrizulta li kien hemm apprezzament fix-shareholding, mhux hlas ta` *dividend*.

Ghalhekk trid titnaqqas ukoll is-somma ta` EUR 1,365.03.

B`hekk l-ammont ta` *dividends* perceptit mill-konvenuta u li nqasamx ma` l-atturi jammonta ghal EUR 173,399.99c.

Mill-figura ta` EUR 173,399.99c irid jitnaqqas ammont iehor peress li illi l-lista ezebita a fol 64 ma tispecificax kemm kienu *dividends* fir-rigward ta` 8,000-il sehem li huma l-mertu ta` din il-kawza.

Ghal wara l-2011, hemm elenkati d-*dividends* li hargu ghar-rigward ta` 8,150 –il sehem.

Il-Qorti sejra tisharreg kif inhadmu d-*dividends* hekk kif delinjat mid-*dividend advices*. Minn hemm tasal ghall-kalkolu tad-*dividend* ghal 8,000-il sehem – mertu ta` din il-kawza.

Abbazi tal-kalkoli, jirrizulta illi :-

Fl-1 ta` Lulju 2011, il-*gross dividend per share* kien ta` EUR 1.66329598 biex b`hekk il-*gross dividend* kien jammonta ghal EUR 13,306.37c filwaqt li t-taxxa kienet EUR 1,995.96c biex b`hekk in-*net dividend* jammonta ghal EUR 11,310.41c. F`dik is-sena, kien hemm ukoll il-*gross dividend per share* ta` EUR 0.33670402 biex b`hekk il-*gross dividend* kien jammonta ghal EUR 2,693.63c filwaqt li t-taxxa kienet EUR 404.04c biex b`hekk in-*net dividend* jammonta ghal EUR

2,289.59c. Kien hemm ukoll *gross dividend per share* ta` EUR 0.47326797 biex b`hekk il-*gross dividend* u *n-net dividend* kien jammonta ghal EUR 3,786.14c, peress li dan kien ezenti minn hlas ta` taxxa. Kien hemm ukoll *gross dividend per share* ta` EUR 0.02673203 biex b`hekk il-*gross dividend* u *n-net dividend* kien jammonta ghal EUR 213.86c, peress li dan kien ezenti minn hlas ta` taxxa. B`hekk ittotal ta` *net dividend* kien ta` **EUR 17,600**.

Fid-29 ta` Dicembru 2011, it-total tal-*gross dividend per share* kien ta` EUR 1.00 biex b`hekk it-total tal-*gross dividend* kien jammonta ghal EUR 8,000 filwaqt li t-total tat-taxxa kienet EUR 1,200 biex b`hekk it-total tan-*net dividend* jammonta ghal **EUR 6,800**.

Fit-22 ta` Gunju 2012, it-total ta` *gross dividend per share* kien ta` EUR1.50 biex b`hekk it-total tal-*gross dividend* kien jammonta ghal EUR 12,000 filwaqt li t-total tat-taxxa kienet EUR 1,800 biex b`hekk it-total tan-*net dividend* jammonta ghal **EUR 10,200**.

Fil-21 ta` Dicembru 2012, it-total ta` *gross dividend per share* kien ta` EUR1.50 biex b`hekk it-total tal-*gross dividend* kien jammonta ghal EUR 12,000 filwaqt li t-total tat-taxxa kienet EUR 1,800 biex b`hekk it-total tan-*net dividend* jammonta ghal **EUR 10,200**.

Fit-28 ta` Gunju 2013, it-total ta` *gross dividend per share* kien ta` EUR3.00 biex b`hekk it-total tal-*gross dividend* kien jammonta ghal EUR 24,000 filwaqt li t-total tat-taxxa kienet EUR 8,400 biex b`hekk it-total tan-*net dividend* jammonta ghal **EUR 15,600**.

Fl-14 ta` Dicembru 2013, it-total ta` *gross dividend per share* kien ta` EUR1.50 biex b`hekk it-total tal-*gross dividend* kien jammonta ghal EUR 12,000 filwaqt li t-total tat-taxxa kienet EUR 4,200 biex b`hekk it-total tan-*net dividend* jammonta ghal **EUR 7,800**.

Fil-31 ta` Lulju 2014, it-total ta` *gross dividend per share* kien ta` EUR 2.00 biex b`hekk it-total tal-*gross dividend* kien jammonta ghal EUR 16,000 filwaqt li t-total tat-taxxa kienet EUR 5,600 biex b`hekk it-total tan-*net dividend* jammonta ghal **EUR 10,400**.

Fid-19 ta` Dicembru 2014, it-total ta` *gross dividend per share* kien ta` EUR1.50 biex b`hekk it-total tal-*gross dividend* kien jammonta ghal EUR 12,000 filwaqt li t-total tat-taxxa kienet EUR 4,200 biex b`hekk it-total tan-*net dividend* jammonta ghal **EUR 7,800**.

Fl-24 ta` Gunju 2015, it-total ta` *gross dividend per share* kien ta` EUR 2.00 biex b`hekk it-total tal-*gross dividend* kien jammonta ghal EUR 16,000 filwaqt li t-total tat-taxxa kienet EUR 5,600 biex b`hekk it-total tan-*net dividend* jammonta ghal **EUR 10,400**.

Fil-21 ta` Dicembru 2015, it-total ta` *gross dividend per share* kien ta` EUR 2.00 biex b`hekk it-total tal-*gross dividend* kien jammonta

ghal EUR 16,000 filwaqt li t-total tat-taxxa kienet EUR 5,600 biex b`hekk it-total tannet *dividend* jammonta ghal **EUR 10,400**.

Fit-2 ta` Awissu 2016, it-total ta` *gross dividend per share* kien ta` EUR 4.00 biex b`hekk it-total tal-*gross dividend* kien jammonta ghal EUR 32,000 filwaqt li t-total tat-taxxa kienet EUR 11,200 biex b`hekk it-total tannet *dividend* jammonta ghal **EUR 20,800**

Ghalhekk it-total tad-*dividends* percepiti mill-konvenuta għall-ishma mertu ta` din il-kawza jammonta ghal total ta` **EUR 171,000** (u cioe` *supra* EUR 13,000 + EUR 13,000 + EUR 17,000 + EUR 17,600 + EUR 6,800 + EUR 10,200 + EUR 10,200 + EUR 15,600 + EUR 7,800 + EUR 10,400 + EUR 7,800 + EUR 10,400 + EUR 10,400 + EUR 20,800).

Mill-figura ta` EUR 171,000, kull wiehed mill-atturi irid jircievi kwart u cioe` EUR 42,750 kull wiehed.

Għandhom jithallsu wkoll id-*dividends* l-oħra li setghu thallsu tqassmu bejn it-2 ta` Awissu 2016 u d-data tal-lum.”

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

50. Dan l-aggravju tal-konvenuta appellanti fih essenzjalment erba' lmenti, u ċjoè (i) li mhuwiex ċar minn meta l-Ewwel Qorti kkonsidrat li għandhom jibdwew jiġu kkalkulati d-*dividends* dovuti lill-atturi, (ii) li l-ebda *dividend* m'huwa dovut lill-atturi għaliex id-dritt tagħhom ġie kristalizzat mid-data tas-sentenza (iii) li ma jirriżultax għalfejn l-Ewwel Qorti kkonkludiet li s-somma ta' €43,000 hija dovuta lill-atturi meta l-atturi stess ammettew li kienu rċevew xi *dividends* mingħandha, u (iv) li ma kellux jiġi akkordat imgħax mid-data ta' kull *dividend* għaliex hija kienet in *buona fede* u kienet ġenwinament temmen li l-ishma kollha kienu proprjetà tar-raġel tagħha.

51. L-ilment tal-appellanta li l-ebda *dividends* m'huma dovuti lill-atturi għaliex id-dritt tagħhom ġie kristalizzat fil-mument tas-sentenza huwa żbaljat. Kif sewwa kkonsidrat l-Ewwel Qorti ladarba l-ishma in kwistjoni ġew akkwistati minn Alfred Abela permezz ta' mandat prestanome jsegwi li dawn l-ishma kienu proprjetà tal-atturi mal-mument tal-akkwist tagħhom. Għalhekk id-dritt tal-atturi li jirċievu d-*dividends* skatta mal-mument tal-akkwist tagħhom, u mhux mas-sentenza tal-Ewwel Qorti kif tikkontendi l-attriċi. L-argument tal-attriċi jmur assolutament kontra l-prinċipji li jirregolaw l-istitut tal-mandat prestanome.

52. L-ilment tal-appellanta li mhuwiex ċar minn meta l-Ewwel Qorti kkonsidrat li għandhom jibdew jiġu kkalkulati l-imgħax huwa wkoll infondat. Fil-konsiderazzjonijiet tagħha l-Ewwel Qorti qalet espressament li l-perjodu li kien qiegħed jittieħed in konsiderazzjoni għall-finijiet tal-komputazzjoni tad-*dividends* dovuti lill-atturi kien bejn il-21 ta` Lulju 2006 u t-2 ta` Awwissu 2016. Fir-rigward imbagħad tal-ilment li mhuwiex ċar għalfejn l-Ewwel Qorti kkonsidrat li s-somma ta' €43,000 hija dovuta lill-atturi meta huma stess jammettu li kienu tħallsu xi *dividends* minnha wara l-mewt ta' Alfred Abela l-Qorti tosserva li l-Ewwel Qorti fil-fatt ħadet dan in konsiderazzjoni u fil-fatt espressament ikkonsidrat hekk:

“Mir-rendikont Dok CCL1 fol 64 sa fol 73, jirrizulta li bejn il-21 ta` Lulju 2006 u t-2 ta` Awwissu 2016 tħallsu b`kollox EUR 174,765.02 flimkien ma` Lm10,080 sabiex b`hekk it-total ta` *dividends* imħallsa jammonta għal EUR 198,245.10c.

Minn dan l-ammont iridu jitnaqqsu d-*dividends* li kienu tqassmu minn Doris Abela lill-atturi liema *dividends* jammontaw għal Lm10,080.”

53. Minn qari ta' din il-konsiderazzjoni m'hemm l-ebda dubju li l-Ewwel Qorti fil-fatt ħadet in konsiderazzjoni d-*dividends* li l-konvenuta kienet laħqet ħallset mill-atturi qabel ma bdiet din il-kawża. Fil-konsiderazzjonijiet tagħha l-Ewwel Qorti spjegat sew u b'mod ċar il-mod kif ikkalkolat id-*dividends* li huma dovuti lill-atturi u ma jidher li sar l-ebda żball fil-konsiderazzjonijiet tagħha f'dan ir-rigward.

54. Dwar l-ilment tal-appellanti relatat mal-imgħax il-Qorti tosserva li l-Ewwel Qorti ma kinitx tal-fehma li l-appellanti kienet in *buona fede* meta rrifjutat li taċċetta li l-ishma mertu ta' dawn il-proċeduri kienu proprjetà tal-atturi u dan in vista tax-xhieda tagħha quddiem l-Ewwel Qorti u in vista tal-fatt li l-appellanti stess kienet inizjalment kompliet tgħaddi d-*dividends* lill-atturi kif kien jagħmel ir-raġel tagħha. Din il-Qorti taqbel perfettament mal-Ewwel Qorti u għalhekk ma ssibx li għandu jkun hemm xi tibdil fid-deċiżjoni tal-Ewwel Qorti dwar l-imgħaxijiet dovuti kif targumenta l-appellanti.

55. Għaldaqstant dan l-aggravju qiegħed jiġi miċħud.

Il-Ħames Aggravju

56. Permezz ta' dan l-aggravju l-appellanti tilmenta li fis-sentenza tagħha l-Ewwel Qorti kellha tippronunzja ruħha u b'mod espress tiddikjara

li l-intervenuti fil-kawża ma kellhomx interess ġuridiku fil-mertu ta' din il-kawża u mhux tastjeni milli tippronunzja ruħha dwarhom. Tgħid li mix-xhieda rriżulta li lanqas biss kienu jafu fuq xiex qed jirkellmu tant illi meta mistoqsija dwar Central Cement Limited talbu biex din il-kumpanija ma tissemmiex.

57. L-intervenuti fil-kawża jwieġbu li dan l-aggravju m'għandu l-ebda utilità ġuridika stante li l-ebda waħda mit-talbiet tagħhom ma għet milqugħa f'din il-kawża u għalhekk m'hemm xejn fuq xiex isir appell minn Doris Abela.

58. Emanuel Abela jwieġeb li jaqbel li l-intervenuti fil-kawża ma kellhom l-ebda interess f'din il-kawża u di fatti m'hemm l-ebda prova fl-atti kollha tal-kawża li turi li l-intervenuti għandhom xi interess ġuridiku f'din il-kawża. Jgħidu li madanakollu jirrimetti ruħu għall-ġudizzju ta' din il-Qorti.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

59. Dan l-aggravju huwa manifestament fieragħ u vessatorju. Is-sentenzi tal-Qorti jiddeterminaw l-obbligi u d-drittijiet tal-partijiet fil-kawża, u çjoè l-attur u l-konvenut. L-intervenuti fil-kawża mhumiex parti mill-kawża u għalhekk la huma atturi u lanqas konvenuti. Minn dan isegwi li

ma ġie determinat l-ebda obbligu jew dritt tagħhom bil-konsegwenza li ma sar l-ebda nuqqas mill-Ewwel Qorti meta ma pronunzjatx ruħha dwarhom.

60. Għaldaqstant dan l-aggravju qed jiġi miċħud.

Decide

Għal dawn il-motivi l-Qorti taqta' u tiddeċiedi billi tiċhad l-appell tal-konvenuta Doris Abela u tilqa' l-appell inċidentali tal-atturi John u Anthony Abela u konsegwentement tirrifirma s-sentenza appellata billi tilqa' limitatament biss it-tieni talba attriċi u tiddikjara li dak ordnat mill-Ewwel Qorti għandu jkollu effett bis-saħħa tas-sentenza u mingħajr il-ħtieġa ta' trasferiment ulterjuri minn Doris Abela lill-atturi, filwaqt li tikkonferma l-bqija tas-sentenza appellata.

L-ispejjeż kollha jiġihallu mill-konvenuta Doris Abela.

Mark Chetcuti
Prim Imħallef

Giannino Caruana Demajo
Imħallef

Anthony Ellul
Imħallef

Deputat Reġistratur
gr